

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 105. szám — 1941 május 9 péntek — Ára: 12 fillér

Hazajönnek a „csángók“

Közvetlenül a bécsi döntés után kezdődött meg az a mozgalom, amelynek célja a szentistváni Magyarország határain kívül élő véreink hazatelepítése. A mozgalmat hivatalos tényezők is magukévé tették és így megindult az idegenben élő magyarok hazatelepítése.

A hazatelepítők első csoportja a jelenleg román fennhatóság alatt álló Bukovinából indult útnak. Istenségs, Istenfogadj, Hadikfalva és az erdélyi magyarság adományából újjáépített Józseffalva magyarjai hazaindultak a hívó szóra. Otthagyták munkájuk verjeitől emelt házaeszközeit, könnyel áztatott földjeiket, hogy új életet kezdjenek abban a hazában, ahonnan évtizedekkel ezelőtt kényszerítő körülmények folytán elindultak kenyeret keresni.

A csángó-névvel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy ez az elnevezés, amellyel a bukovinai magyarokat, illetve székelyeket szoktuk illetni, nem helyes. A keleti határokon túl élő testvéreink ugyanis sohasem nevezték magukat csángóknak, sőt sokszor tiltakoztak is ez elnevezés ellen. A „csángó“ szó ugyanis a tisztántúli és az erdélyi nép nyelvében gúnyos értelmű: csavargót, semmirevalót, vagy elolhosodott székelyt jelent.

Az Óromániában élő magyarság két nagy részre oszlik: a moldvai és a bukovinai magyarságra. A moldvai magyarság lélekszáma a legutolsó kimutatás szerint körülbelül kilenevezezer lélekre tehető. A bukovinai magyarok kevesebben vannak, viszont jobban meg tudták őrizni nyelvüket, vallásukat, szokásaikat és hagyományait. A Bukovinában levő magyar falvak keletkezése szorosan összefügg az 1763 évi ítélet elrendelt székely határvédelmi felállításának történetével. Amikor a császárnő elrendelte a „nacionális“ vagyis „székely milícia“ felállítását, sor került a székelység erőszakos sorozására is. A székelyek azonban régi jogaikra hivatkozva nem akarták „megmérteni“ magukat és 1764 vízkeresztjének napja, az örökké emlékeztető „mádfalvi veszedelm“ után Csik és Gyergyó székelyei közül sokan elhagyták hazájukat és a nyomorúság útjára léptek, kivándoroltak Moldvába. Évekig bujdosnak hontalanul ide-oda, míg végül is a bojárok birtokain, kocsisok, kocsmárosok, esetleg bériók lettek. — Több mint tíz éven át tartó moldvai selymítés után Bukovinába kerültek a mádfalvi másválás következtében kivándorolni kényszerült székelyek. Az ideköltözés 1775-ben vált lehetővé, mikor a négyzetkilométerenként hét lélekkel rendelkező és így csaknem lakatlannak mondható Bukovint a porta átengedte Ausztriának. A sokat szenvedett székelyek első rajai már a következő évben megalapították az Istenségs és Fogadjisten falvakat a Szucsava folyó mentén. Ezeknek a falvaknak a lakói hívták később Bukovinába a katonaszökevényeknek minősített és így még mindig Moldvában lézengő testvéreiket, akik 1785-ben Hadikfalvának vetették meg alapját. Ugyanakkor létesült még Józseffalva és Magyarfalva is, e két utóbbi község azonban idővel elpusztult, vagy magyar lakossága idővel annyira megfogyatkozott, hogy a magyar szó kihaltával magyar neve is elveszett mindkettőnek.

A bukovinai magyarok száma jelenleg mintegy tizenkétezer lélek. Az itt élő székelyekre sanyarú élet várt és helyzetük idővel mindegyre rosszabbodott. Dalaik és versük hosszú és nagy szenvedésekről panaszkodnak. El is

A szovjet nem tervez katonai összpontosítást nyugati határain

Washingtonban azt híresztelik, hogy a szovjet legközelebb beavatkozik a háborúba és Indián keresztül biztosít magának kijáratot a tengerre Olaszország tengerészeti állásait az angolok Bermuda szigetén elfoglalták — Angol gépesített egységek Transjordánia felől benyomulnak iraki területre

Közeledés Németország és Franciaország között

Tegnap számunkban már jelentettük, hogy Franciaország és Németország között az utóbbi hetek sűrű tárgyalásai után új egyezmény jött létre. Ennek értelmében a demarkációs vonalat megnyitják az áru- és értéktárgyalás számára. Magánszemélyeknek indokolt esetben megengedik a határ átlépését. Egyszerű postai levelezőlapok is küldhetők ezentúl a megszállott és meg nem szállott terület között. Megbeszéléseket fognak azonkívül kezdeni a megszállási költségek csökkentéséről. Ugyanakkor a német, olasz és francia autópári érdekeltségek között megállapodás jött létre, amely arra enged következtetni, hogy a termelést nemcsak ebben az egy szakmában, hanem egybeült is összhangba kívánják hozni.

Vichyi felhivatalos jelentés hangoztatja, hogy a Darlan tengerügyi megbeszélései eredményeképpen létrejött könnyítések, a demarkációs vonal, valamint a megszállási költségeknek tervbe vett csökkentése a legfontosabb eredmény, amelyet a múlt év júniusa óta elértek. E két tény egyúttal a német birodalom pozitív hozzájárulását jelenti a kormány politikájához. A fegyverszüneti egyezmény bizonyos záradékainak módosítása érdekében eddig folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, most azonban a német kormány nagy megértéssel tett tanúságot és figyelembe vette hogy a Petain-kormány pontosan betartja a fegyverszüneti egyezményben kötött megállapodásokat. Egyidejűleg bizonyítékát adta annak, a két nép között a közeledést elő akarja mozdítani, — fejeződik be a Vichyből származó felhivatalos tájékoztatás.

Petain államfő Vichyből különvonattal elutazott, hogy Darlan tengerügyi kormányelnökkel találkozzék, aki szerdán Párisban a német hatóságokkal megállapodást kötött.

DAKAR AMERIKAI MEGSZÁLLÁSÁNAK TERVE
Ugyanakkor, mikor a német-francia közeledés jelei mutatko-

nak, másik oldalon élesedik a helyzet. Egyik francia hírügynökség azt jelenti, hogy bizonyos amerikai körökben ismét felvetődött Dakar megszállásának az ötlete. Ha hihet lehet adni néhány amerikai közirónak — mondja a jelentés, — ennek azt a célt kelene szolgálnia, hogy megakadályozzák, hogy Senegáliát amerikai ellentámadás kiinduló támaszpontjává használják. Vichyi illetékes körökben annál inkább esodálkoznak ezen sajátóhadjáraton, mivel Petain tábornagy és Weygand tábornok többszöri kijelentései etekintetben semmi kétséget nem hagynak. Vichyben emlékeztetnek arra, hogy Dakarból a fegyverszüneti bizottságnak meg csak képviselője sines.

A MOSZKVAI RADIO
csütörtök esti hírszolgálatában beolvasta a Szovjetország TI következő cáfolatát: A japán lapok közlik a Domei irodának azt a new-yorki jelentését, amely azt állítja, hogy az United Press vichyi tudósítójának távirata szerint a Szovjet Unió nagy katonai erőket von össze a nyugati határon. A főparancsnokság közvetlen rendelkezése alatt álló két tartalék légi hadsereg közül az egyiket már a keleti katonai körzet rendelkezésére boesátották. A Fekete és Kaspi tengeren is megerősítették a Keleti tengeri hajóhad egységeivel a tengeri erőket. Kuzcenov vezetésével katonai küldöttség utazott Moszkvából Teheránba. E küldöttség kinevezése azzal a kérdéssel áll összefüggésben — mondja a hírszolgálati iroda jelentése, — amely a középírani repülőtereknek a Szovjet Uniónak való átengedésére vonatkozik.

A Szovjetország TI-t felhatalmazták annak kijelentésére, hogy a Domei irodának az a híradása, amely az United Press egyik ismeretlen levelezőjétől ered, szerkesztője beteges képzelgetések terméke. Kuzcenov Moszkvában tartózkodik és nem Teheránban. A Keleti tengeri hajóhadból sem helyeztek a Kaspi vagy Fekete tengerre egyetlen egy tengeralatt-

járó, vagy aknavető hajót sem s a jövőben sem fognak oda áthelyezni. A Szovjet Unió nyugati határain nincsen folyamatban semmiféle hatalmas katonai erők összpontosítása s nem is terveznek ilyet.

AMERIKAI HIREK

A SZOVJET SZANDEKAIROL

A római »Tribuna« washingtoni jelentése szerint abban a tényben, hogy Sztalin személyesen vette át a szovjet kormány vezetését, ott annak a jelét látják, hogy Szovjetország már a legközelebbi jövőben tevékenyen beavatkozik a háborúba. Egyes hírek szerint a szovjet arra készül, hogy Perzsián és Afganisztánon keresztül megtámadja Indiát, hogy biztosítsa magának a kijáratot a nyílt tengerre felé s így felhagyhasson a Dardanellák felé irányuló törekvésével.

Tokiói jelentés szerint a japán közvéleményben nagy figyelmet keltett az a tény, hogy Sztalin vette át a népbiztosok tanácsának elnökségét.

A »Yomiuri« szerint ebben a Szovjet Unió belső felépítésének új rendjét lehet látni. Sztalin, az új szovjetország »miniszterelnök« most már kilépett a politika nyílt színterére és kezében tartja mind a párt, mind pedig az állam vezetését.

Togo volt moszkvai japán nagykövet nyilatkozatot adott a lapnak, amelyben nagyjelentőségűnek tartja azt a tény, hogy Molotov külügyi népbiztos most már megszabadult az elnökséggel járó kötelezettségektől és minden erejét teljesen a diplomáciának szentelheti.

AMERIKA A BEAVATKOZÁS FELE HALAD

A washingtoni képviselőház közfelkiáltással fogadta el a javaslatot, amelynek alapján Roosevelt elnök megvásárolhatja, lefoglalhatja az amerikai kikötőkben borgonyzó külföldi hajókat és szabadon rendelkezhet felettük.

Stimson hadügyminiszter beszédét, amelyben a hajóhadkíséretnek azonnal való alkalmazását kíván-

vágyakoztak Bukovinából mindig. Síralmas helyzetükben a múlt század hetvenes és nyolcvanas éveiben többször kérték a magyar kormánytól hazatelepítésüket. Az akkori kormányok azonban különféle okok miatt nem találtak módot kérésük teljesítésére. A bukovinai magyarok életét különösen a

szüntelenül tomboló politikai, főként nemzeti zűr-zavar tette elkeseredetté Bukovinában. De sem a politikai, sem a gazdasági rabszolgaság nem tudta megtörni a magyarságukat. Hihetetlen kitarással tűrték a nélkülözést, a hontalanságot.

Most hazatérhetnek végre a buko-

vinai magyarok, akik idegenben testben lélekben megacélosodtak, erős pillérei lesznek a szentistváni Magyarországnak.

TÓKÉS FOTO
»PÜSPÖKI PALOTA«

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

ta, Gayda, az ismert olasz közi-
ró a háborús beavatkozás előjelének
tekinti. Knox haditengerészeti mi-
niszter magáévá tette Stimson ál-
laspontját és kijelentette, hogy a
hajóhad készületben áll és bár-
mikor teljesíti az elnök parancsát.

Külföldi hírügynökségek jelen-
tése szerint nem kétséges, hogy
Stimson hadügyminiszter beszé-
dét előzetesen megtárgyalták
Roosevelt elnökkel és ez a körü-
lmény, valamint a kísérő tünetek
arra engednek következtetni, hogy
a beavatkozási propaganda immár
teljes erővel megindult.

Hivatalosnak tekinthető wa-
shingtoni nyilatkozat a szerdai
napon mindössze Knox haditenge-
részeti miniszter részéről hangzott
el a hadügyminiszter keddi esti rá-
dión beszédével kapcsolatban. Knox
kijelentette, hogy Stimson bátran
és hazafiasan beszélt és megerő-
sítette, hogy az Egyesült Államok
hajóhada bármikor teljesíti Roose-
velt minden parancsát. A haditenge-
részeti miniszter hozzátette,
hogy Roosevelt rendelkezések meg-
felelően máris a haditengerészet
látja el a tengeri partvédelem fel-
adatait.

A háborús irányzat erősödésé-
nek jelét látják abban is, hogy
egyre több német tengerészt tar-
toztatnak le az Egyesült Államok
kikötővárosaiban.

OLASZ VELEMÉNY AZ ANGOL ALSÓHÁZI SZAVAZÁS RÓL

A Giornale d'Italia foglalkozik
az angol alsóház bizalmi szavazá-
sával és hangsúlyozza, hogy előre-
látható volt, hogy az angol kor-
mánynak bizalmat szavaznak,
mert Anglia már nem tehet egye-
bet, mint azt, hogy sorsát tovább-
ra is az amerikai segítségreől ke-
zeskedő férfiak kezébe teszi le, hi-
szen Nagybritannia utolsó remé-
nyessége az amerikai segítség.
Churchillnek az amerikai segítsé-
gről mondott szavait az utolsó re-
ményességnek lehet tekinteni. Chur-
chill beszédének további része el-
árulja, hogy Nagybritannia nem
tudja egyedül tovább folytatni a
háborút és megmenekülése érdeké-
ben amerikai segítségre számít.
Churchill beszéde felfedi, hogy
Anglia már elvesztette a háborút,
— írja az olasz lap.

Londoni Reuter jelentés közli,
hogy Lloyd George, aki a szerdai
alsóházi vitában élénken bírálta a
kormányt, távol tartotta magát a
bizalmi szavazástól, viszont Hoare
Belisha volt hadügyminiszter, aki
úgyancsak bírálatot gyakorolt a
kormány felett, bizalmat szava-
zott a kormánynak.

NÉMET VÁLASZ STIMSON BESZÉDÉRE

Berlin rövid, de határozott vá-
laszt adott Stimson amerikai had-
ügyminiszternek. Kijelentették a
német fővárosban, hogy a német
tervek minden eshetőséggel szá-
moltak a ha amerikai hajók a ha-
dóvezetbe jönnek, elsüllyesz-
tik azokat.

AZ IRAKI HADIHELYZET

Az iraki kormány hadijelentése
a brit csapatokkal folytatott har-
cok kiéleződéséről számol be.

Ujra megnyílt a

Román István

Negyalfjai, Gyöngyösi, Egri és Homoki Borraktár

Bel- és külföldi fajták, pezsgő, likőr, rum és gyümölcs-pálinka külön-
legességek szaküzlete. Telefon: 13-17, Piac u. 55.

Boyruthi jelentés szerint az an-
gol gépesített egységek Trans-
Jordánia felől átlépték az iraki
határt és megkezdték az előnyo-
mulást az iraki területen.

Az iraki táviró szolgálat szer-
dán 21 óra óta szünetel.

A bagdadi angol követ, mint a
Messagero jelenti, közölte, hogy
rövidesen elutazik. A követség

Roosevelt megvásárolhatja, vagy lefoglalhatja az idegen hajókat

Washington, május 8. A képví-
selőház szerdán közfelkiáltással el-
fogadta azt a törvényt, amely az
elnököt felhatalmazza az Egyesült
Államok kikötőiben levő külföldi
hajók lefoglalására.

Ezt megelőzően a képviselőház
elvetett két indítványt, amelyek
az ellen irányultak, hogy ezeket a
hajókat más, hadviselő nemzetek-
nek engedjék át.

A törvény alapján Roosevelt
ezeket a hajókat megvásárolhatja,
lefoglalhatja, vagy bármi más
módon átveheti és szabadon ren-
delkezhet felettük.

Olaszország amerikai tengerészeti attaséját a Bermuda szigeteken elfogták

Olasz részről éleshangú tiltakozást jelentettek be

RÓMA, május 8. Lais tengerész,
olasz tengerészeti attasé az angol ha-
tóságok a Bermuda szigeteken elfog-
ták. A Giornale d'Italia newyorki je-
lentése szerint a tengerészt az ame-
rikai kormány kívánságára hívták
vissza a 6 Newyorkot március 25-én a
Decamilos spanyol gőzös fedélzetén
hagyta el. Amikor a gőzös az amerikai
felségvizeket elhagyta, angol hadi-
hajók kényszerítették, hogy fusson be
Bermuda szigetére, ahol Lais 35 más
utassal a gőzöst elhagyására utasítot-
ták. A tengerészt az angol ható-
ságok eljárása elleni tiltakozása és
arra való utalása, hogy a washingtoni
kormány diplomáciailag szabad utat
biztosított számára, eredmény nélkül

Newyorkban letartóztattak 130 német hajóst

Newyork, május 8. A rendőrség
szerdán a kora reggeli órákban letar-
tóztattak 130 német állampolgárt és
kihallgatás után Ellis-Islandra szállít-
tatta őket.

Úgy tudják, hogy tartályhajók ma-
rúzai, akik a háború kitörése óta
munka nélkül maradtak. Azt hiszik,
több más amerikai nagyvárosban is
történtek hasonló letartóztatások.

Nyomban azután, hogy letartóztat-

Ellentétes hírek Roosevelttel betegségéről

WASHINGTON, május 8. (Reuter.)
Roosevelt elnöknek, akinek az orvosok
előírták, hogy két napig őrizze ágyát,
még mindig gyomorbántalmait vannak
s enyhe láza van. Csütörtökön fel-
akart kelni, de az orvosok megtilto-
ták. Az elnök távbeszélőn állandóan
értesül a kül- és belpolitikai fejlemé-
nyekről. (MTI.)

BERN, május 8. Roosevelt megbete-
gedéséről szóló hírek amerikai pénz-
ügyi és politikai körökben igen mély
benyomást keltenek a különböző bi-
resztelésekre adott alkalmat. Roose-
velt háziorvosa az újságírók előtt ki-

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnokság
közli:

Az Atlanti óceán északi részében
működő tengeraltjáróink 29.950 ton-
nányi ellenséges kereskedelmi hajóteret
süllyesztettek el.

A légihaderő az elmúlt éjszaka ha-
tásosan támadta Liverpool és Hull
rakodó berendezéseit. A bombarobba-
nások nagykitörésként tüzeket okoztak
a kikötőberendezésekben.

tagjai is felkészülnek Irak elha-
gyására.

AZ IRAKI HADÜGYMINISZ- TER ANKARÁBAN

Az iraki hadügyminiszter, aki
csütörtökön érkezett Ankarába,
megbeszélést folytatott a török
külgügyminiszterrel. Az iraki had-
ügyminiszter néhány napot szán-
dékzik eltölteni Ankarában.

Jelenleg 83 külföldi hajó tartó-
zódik az Egyesült Államok kikötő-
iben. (NTI)

Róma, május 8. A Stefani iroda
jelenti: Washingtoni lapok azt az
értesülést közlik, hogy az uralko-
dó felfogás szerint a Fehér Ház
már legközelebb bejelenti az Ang-
liának nyújtandó katonai és ten-
gerészeti támogatást. Mindamel-
lett a lapok kizártnak tartják,
hogy Amerika totálisan beavat-
kozzék a háborúba. Az újabb ka-
tonai támogatást ismét csak köz-
vetett módon nyújtják.

máradt. Az angol hatóságok még azt
sem engedélyezték, hogy az olasz ten-
gerészeti attasé az amerikai olasz ha-
tóságokkal táviratilag érintkezést ke-
ressen. Angol részről azt mondják,
hogy az olasz tengerészeti attasé tisz-
két mindaddig fogva tartják, amíg
nincs kellőképpen tisztázva a bel-
grádi angol követ sorsa. Olasz részről,
mint a Giornale d'Italia jelenti, éle-
shangú tiltakozást jelentettek be a
washingtoni külügyminiszteriumban
az ellen az eljárás ellen, amelyet a
Bermudákön a nemzetközi diplomá-
ciai szabályokkal ellentétben az olasz
tengerészet attaséval szemben követ-
tek el. (MTI.)

ták az Amerikában tartózkodó több
mint száz német hajóst az igazságügy-
miniszter — mint az „Associated
Press” közli — módosította a külföldi
hajósok tartózkodásáról szóló engedély
határozmányait.

Amíg eddig 60 napot tölthettek a
külföldi hajósok Amerikában, most a
legmagasabb időhatárt 30 napra csök-
kentették.

jelentette, hogy az elnök betegsége
nem komoly természetű és valószí-
nűen hamarosan felépül. Az utóbbi
időben a sajtókonferenciák alkalmá-
val az újságíróknak már feltűnt, hogy
Roosevelt rossz színben van. (MTI.)

RÓMA, május 8. A „Tribuna”
washingtoni jelentése szerint az Egye-
sült Államokban olyan hírek keringe-
nek, hogy az orvosok csak a közvéle-
mény megnyugtatóására adták ki ked-
vező jelentést Roosevelt egészségi álla-
potáról. A tényleges helyzet azonban
az, hogy az elnök betegsége súlyos
természetű.

Harc repülőgépeink Newquaytól
északnyugatra egy erősen biztosított
ellenséges hajókaravánból elsüllyesz-
tettek egy 12 ezer tonnás kereskedelmi
hajót, két másik hajót súlyosan meg-

APOLLO Filmszínház

Továbbra is a világsikerű szí-
nes, rajzos, zenés filmsoda:

GULLIVER

rongáltak. Május 7-én vadászrepülő le-
lőttek 9 angol gépet anélkül, hogy sa-
ját veszteségünk lett volna.

A hadsereg messzehordó ütegei Do-
vernél sikeresen ágyúzták a hadifon-
tosságú célpontokat.

Észak-Afrikában a német afrika
hadtest tüzérsége Tobruk mellett erő-
sebb brit egységek csapatösszevonását
szűszőrtá. Sollum vidékén a német
előőrsök visszaverték az ellenséges fel-
derítőket. A német légiőrség Tobruk mel-
lett fontos ellátási berendezéseket
pusztított el, a kikötőkben pedig igen
súlyosan megrongált két szállítóhajót.

Az elmúlt éjjel néhány ellenséges gép
bombákat dobott le Északnyugat-Né-
metországban. Brema lakónegyedében
több lakóházat megrongáltak. Néhány
polgári személy meghalt, néhányan
megsebesültek. Három ellenséges gép
előltűnt.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:
A német léghadtest alakulatai a má-
jus 7-ére és 8-ára virradó éjjel ismét
támadták Málta légi és tengeri tá-
maszpontjait. Tüzeket, robbanásokat és
súlyos károkat okoztak katonai beren-
dezésekben.

Kirenaikában a tobruki arcvonalon
elfoglaltunk egy fontos állást. Sollum
körül sikeres harcokat folytattunk. A
légihaderő alakulatai újból bombázták
az ellenséges tobruki állásait és nagy
károkat okoztak bennük.

Kelet-Afrikában az aladzi szakaszon
tüzérségi tevékenység folyt. Galla Si-
damo mellett május 3-án és 5-én el-
hűződő harcokban csapataink ellentá-
madása következtében az ellenség érze-
keny veszteségeket szenvedett.

Az iraki harcok

Mint Beirútból jelentik, a hivatalos
közlemény a következőképpen hangzik:
Az ellenség meglepetésszerű támadást
intézett a senneldebbeai repülőteret
ostromló csapataink ellen. Csapataink-
nak új állásokot kellett elfoglalniuk,
minthogy a további ellentámasz heves
ütközetek után céltalannak látszott. —
Csapataink azonnal ellentámadásba
mentek át és erős tüzérségi tüzzel sú-
lyos veszteségeket okoztak az ellenség-
nek. A mi emberveszteségeink jelen-
téltek.

Iraki bombázók a május 6-ára vir-
radó éjjelen átrepültek Senneldebbe
felett és gyújtó, valamint robbanó bom-
bákat dobtak le. A bombák épületekben
és raktárakban jelentékeny kárt okoz-
tak. Május 6-án iraki bombavető re-
pülőgépek ellenséges egységeket támad-
tak meg. Két ellenséges vadászrepülő
ellentámadásra szállott fel, heves harc
után az egyik elmenekült, a másik pedig
Ajahoub közelében kényszerleszállást
végezt. Repülőgépeink másodszor re-
pülték át Senneldebbe és Habbaniyah
repülőterét. Heves harc fejlődött ki az
ellenséges gépekkel. A mi gépeink sér-
tellenül tértek vissza, miután bombákat
dobtak le a repülőterekre és löszraktár-
tárra.

Május 6-án délben ellenséges Wel-
lington bombázók átrepültek Bagdad
repülőtere s pályaudvara felett. A más-
félőrs támadás alatt a pályaudvar
lőnyebben megrongálódott. Szerdán
délben három Wellington bombozo
Bagdad nyugati részében átrepült egy
pályaudvar felett és némi károkat
okozott. Egy férfi, két nő és egy gyer-
mek meghalt, két nő megsebesült. El-

Víg színház mozgó

Az amerikai filmgyártás legújabb remeke!
Szívbemarkoló, megható, izzó szerelmi történet:

Halálraítéltek

Fősz.: MERLE OBERON — GEORGE BRENT.
Felejthetetlen élmény!

Bemutató ma!

tenséges repülőgépek Bayadi mellett iraki egységeket bombáztak, nagyobb kárt azonban nem okoztak. Egy Nadissah repülőterén leszállott ellenséges esapatszabító repülőgép 17 utasát foglyul ejtették és egy géppus-

kát, valamint lőszerkészleteket zsákmányoltunk. Almajdihnál leszállásra kényszerítettünk egy ellenséges gépet, amelynek négy főnyt legénységét az iraki rendőrség foglyul ejtette.

Bombázták a szuezi csatornát

AMSZTERDAM, május 8. (Német Távirati Iroda.) Mint a londoni rádió jelentette, az egyiptomi belügyminiszterium közölte, hogy esütőreklere virradó éjszaka ellenséges repülőgépek

bombázták a szuezi csatornát. Eltaláltak a távirada épületét, továbbá utakat és vasutakat. A támadás két óra hosszat tartott. Alexandriában két izben volt légi riadó.

Egy képviselő béketárgyalásokat sürgetett az angol alsóházban

AMSZTERDAM, május 8. (Német Távirati Iroda.) Lindley Frazer a londoni rádióban esütőreklere este az angol alsóház ülésével foglalkozott. Közölte, hogy az egyik képviselő az alsóház ülésén kijelentette, hogy nézete

szerint nyomban béketárgyalásokat kellene kezdeni Hitlerrel. Lloyd George világháborús miniszterelnök szintén kifejezést adott elégedetlenségének a mostani kormánnyal szemben.

Angol gépesített csapatok Transzjordánia felől átlépték az iraki határt

STOCKHOLM, május 8. (Bud. Tud.) A svéd lapok beyrutli jelentése szerint angol gépesített egységek Transzjordánia felől átlépték az iraki határt és megkezdtek az előnyomulást iraki területen. Bagdadban nagy készülődés folyik, hogy az előnyomulásnak ellenálljanak.

következtében Szíriában máris szükségnek mutatkozott a kőolajtermékekkel való takarékoskodás. A beyrutli francia főbiztos azonnali hatállyal elrendelte, hogy a kőolajtermékek felhasználását korlátozni kell. A magángépkocsiforgalmat erősen megszorították, házi használatra pedig már csak csekély mennyiségben adnak petróleumot.

A tulajdonképpeni olajvidékekre vonatkozó jelentések, amelyek Szíriából érkeztek, úgy tudják, hogy az angolok egyelőre semmitéle intézkedést nem tettek a mosszul—kerkuli olajmezőket megszállva tartó csapatok ellen.

A „Corriera della Sera” szerint az olajvezetékek elvágása következtében mintegy ötmillió liter kőolaj folyt szét a sivatagban és semmisült meg.

A mosszuli olajvezetékek elvágása

Szíria is független akar lenni

Róma, május 8. (TP) A Messagero beyrutli jelentése szerint a szíriai kormány felvette az érintkezést Dentz tábornokkal, Szíria

főbiztosával, hogy tárgyalások útján eszközölje ki Szíria függetlenségét a francia kormánnyal.

Néhány adat Irakról

Irakot, az ősi Mezopotámiát, a világháború alatt a brit csapatok szállták meg. A sevrési békeszerződésben elszakították Törökországtól és 1921-ben a Népszövetség brit mandátum alá helyezte. 1932-ben független királyság lett.

az Iraki Petróleum Társaság és az Angol-Iráni Olajtársaság alvállalata, a Khanaqin Olajtársaság termeli ki.

Területe 291.980 négyzetkilométer, népessége 1935-ben 3.560.456 lélek volt. Arab és kisebb részben kurd lakossága vallás szerint így oszlott meg: 3.136.632 mohamedán, 33.098 római katolikus, 20.668 görögkeleti, 7740 protestáns, 39.869 egyéb keresztény, 90.970 zsidó és 41.134 egyéb vallású.

A nyorsolajat a csekély, belső fogyasztást szolgáló mennyiség kivételével, melyet Irakban desztillálnak, esővezetéken vezetik a baifai kikötőbe Nagy-Britannia számára.

Fővárosa Bagdad (az ókori Babilon) 287 ezer lakossal. Fontosabb városai Kərbela (65 ezer l.), Mosszul (60 ezer l.), Bassra (50 ezer l.) és Nedzsef (30 ezer l.).

Iraknak 1572 km. hosszú vasútvonala van. 1938-ban 260 gőzhajó futott be a bassrai kikötőbe, 1.328.324 bruttó regisztertonna-tartalommal.

Az ország nagyobb fele sivatag; a termőföldje mintegy 35 ezer négyzetkilométer.

Az 1938 június 30-i iraki nemzetvédelmi törvény értelmében az iraki haderő a következő fegyvernemekből áll: 3 lovasezred, 9 tábori tüzérezred, 6 hegyi tüzérezred, 1 gépesített üteg, 28 gyalogzászlóalj, 1 motorizált géppuskás század, 2 jeladó zászlóalj, 1 nehéz, 1 könnyű harkoesiosztag, 1 műszaki zászlóalj és folyamórség. A légi haderő 2 feiderítő, 1 bombázó, 1 vadász és 1 összekötő alakulattól áll.

Az ország talaja mezőgazdasági termelésre csak állandó öntözés mellett alkalmas.

A szárazföldi és légi haderők összes békelétszáma 28 ezer fő. A katonai szolgálat 19—25 éves férfiak számára kötelező és fegyvernemek szerint 1½—2 évig tart.

Párnap a MÉP-ben

Budapest, május 8. A MÉP Esterházy uccai klubhelyiségében esütőreklere élénk és igen látogatott klubnap volt. A párt képviselőtagjai már a délutáni órákban nagyszámban gyülekeztek össze s később megjelent a pártban Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter is a kormány több tagjával. A miniszterelnök hosszabb ideig elbeszélgetett a képviselők egyes csoportjaival, majd a kormány tagjaival együtt résztvett a klubvacsorán is. A vacsora során Inárcsy-Pap Ele-

mér a párt nevében meleg szavakkal köszöntötte vitéz Lukács Endrét, a mezőesati kerület újonnan megválasztott országgyűlési képviselőjét, aki megköszönve az üdvözlést, hitet tett a pártvezér Bárdossy László miniszterelnök és a párt programja mellett.

Bukarest, május 8. (MTI) Szántai Jenő vezérkari alezredest, a bukaresti magyar követség katonai attaséját a király kihallgatáson fogadta.

ANGOL éttermében
kávéházában
Lakatos Józsi
hírneves cigányprimás muzsikál

Üdítő és tápláló a túróskrémműmölcsel.

A tejet a cukorral felfőzzük, levestszük a tűzről, a tojás és vízzel simára elkevert krémport habverővel elverjük benne, újra tűzre tesszük és addig keverjük, míg felfő. A fehérjék kemény habját a meleg krémhez vagyítjuk.

A túró szitán áttörjük, citromhéjat adjuk hozzá, a meleg krémet kanálankint elkeverjük benne. A gyümölcsöket üvegtábla rakjuk, a krémet ráöntjük és hidegre tesszük.

Idősebb receptkönyvet kívánságra ingyen küld. Dr. OETKER A. Budapest, VIII., Conil-utca 24

Hozzávalók:

1 liter tej	—21
3 evőkanál cukor	—14
1 cs. Dr. Oetker vanillakrémpor	—12
4 evőkanál víz az elkeveréshez	—
2 tojás	—26
25 deka túró	—35
1/2 citrom héja	—04
1/2 kg. cukrozott nyers gyümölcs	—50

P 1.62

Dr. Oetker vanilliairú krémpor

Negyvenezer magyar nő jelentkezett önkéntes honvédelmi szolgálatra

Budapest, május 8. Az Egyesült Női Tábor esütőreklere délután vitéz Keresztes-Fischer Ferencné országos elnök elnöklése mellett tartotta meg ezidei országos tanácsulését. Vitéz Keresztes-Fischer Ferencné elnöki megnyitójában kiemelte, hogy az önkéntes honvédelmi szolgálatra több mint 40 ezer magyar nő jelentkezett kiképző tanfolyamra. Bács-Bodrog, Szolnok, Nógrád, Szabolcs, Gömör,

Békés vármegyékben és a Hajdúságban nagyon sok nő vállalta az önkéntes honvédelmi szolgálatot és mindent megállták a helyüket.

A továbbiakban hangsúlyozta az országos elnök megnyitó beszédében, hogy az Országos Nép- és Családvédelmi Alap szervezetének megtelelően az Egyesült Női Tábor arra törekszik, hogy felkarolja a nép széles rétegeit.

Egy délvidéki hősi halottat Debrecenbe szállítottak

Virággal borította a magyar szeretet ideiglenes sírját

Lévy Béla egyik honvéd gépkocsizó-ezrednél szolgált mint sofőr és április 12-én, mikor elsőnek kocszított keresztül a községe, egy esemik golyója hason találta. A községi lakosok szeretetteljes ápolása és minden fáradsága mellett sem tudták megmenteni. Elvérzett. Ott nagy tisztességgel eltemették, sírjának gondozására az ottani lap felhívta a lakosságot. Úgy tele volt virággal a sír, hogy a keresztet is ki kellett keresni alóla. De nemcsak az ő sírja, hanem a többi bajtársai sírja is áldozatosan gondozott volt.

Dévay József református esperes urat kérte fel a temetési szertartás elvégzésére, ki gyönyörű beszédben búcsúztatta a hős katonát. A temetési menet mintegy három kilométer hosszú úton ment végig, ezen az úton végig álltak a katolikus polgári iskola fiú és leány-növendékei, az elemi iskola kis diákjai karjukon virággal, hátuk megett a község apraja-nagyja mind virággal, úgy dobálták a halottaskocsira és az útra. Az ablak mindenhol síró asszonyokkal és férfiakkal volt tele. Az üzleteket bezárták s a legmélyebb gyász ült az egész község útvonalan. A katolikus templomok harangjai mindvégig zúgtak. A temetési menetben voltak a katolikus iparos ifjak dalárdája, fúvós és vonószenekar. Utának vagy száz leány vitte karján a virágot vagy az általa vett koszorút. A hősi halott Lévy Béla holttestét most hazaszállították és debreceni temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető 2/a. számú ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Báthori uca 4. Temetését és szállítást Bartha vállalata végzi.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR

a magyar filmgyártás legnagyobb meglepetése:

András

Megható történet a magyar parasztnak a föld iránti örök szerelméről.

Címszereplő: PÁGER ANTAL.

Többi szereplők: Csontos Gyula, Bordy Bella, Timár J., Hidvéghy Valéria, Bihary, Mihályffy stb.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor! — Híradó!

Beszélgetés Sipos Erzsébet operatőrénekével

Mint már többször jelentettük, a Debrecenben, folyó hó 10-én és 11-én, valamint 20. és 21-én a Csokonai Színházban a magyar Staggione Kamaraszerződés vendégszerepel. Folyó hó 10. és 11-én a társulat Mozart vígoperáját „Szókratész a szerájából”; 20 és 21-én pedig Verdi: „Traviata” c. operáját adja elő. A kiváló társulat egyik tagját Sipos Erzsébetet, kinek atyja vitéz Sipos Árpád ny. gyalogsági tábornok, volt debreceni dandárparancsnok, Debrecenhez közeli szálak fűzik, ezért időszerte látjuk, hogy érdeklődünk személyesen tőle: mi indította arra, hogy operatőrének legyen, milyen érzésekkel jön Debrecenbe és mit vár a debreceni fellépésétől.

Sipos Erzsébet első kérdésünkre, hogy milyen lelkiállás hatása alatt határozta el magát arra, hogy operatőrének legyen, az ő közvetlen módorában az alábbi választ adta:

— Már gyermekkoromban sokaknak feltűnt a hangom és hangutánzó készségem. Ennek hatása alatt érlelődött meg bennem az a tudat, hogy színésznő leszek. Az érettségi vizsgám letétele után véglegesen döntöttem, hogy művészi pályára lépek. A Liszt Ferenc Zene-művészeti főiskola négy évfolyamának sikere elvégzése után letettem az operatárszaki felvételi vizsgát és beíratkoztam operatőrvendékné. Hogy az eddigi fáradságos tanulásem nem volt hiábavaló az kitűnik onnan, hogy a kultuszminiszter támogatásával megindult első Staggione operatársulat egyik szereplőjének engem szerződ-tetett. Ami a második kérdést illeti, hogy milyen érzésekkel jövök Debrecenbe, erre nagyon könnyű megadnom a választ. En gyermekkoromat Debrecenben töltöttem és így Debrecen földjéhez, valamint abból fakadt minden növényhez; házakhoz s a benne élő emberekhez, még kilenc évi távollét után is végtelenül ragaszkodom. Az az érzésem mindig, hogy hazamegyek. — Haza, ahová annyi szép emlékek fűz-nek, s ahol annyi sok szép napot éltem. Ezt a várost s az abban eltöltött időket elfeledni soha nem tudom. Arra a ké-résére pedig, hogy mit várok debreceni fellépésemtől, más feleletet nem ad-hatok, mint azt, hogy nagy megértést a társulatunkkal szemben, részemre pe-dig igazságos kritikát. Ugyanis a tár-gyilag, jóindulatú kritikától nem félek és ha ezt Debrecenben megkapom, úgy Debrecen városát még jobban a szívembe fogom záni.

Debrecen város zenekedvelő közönsége az előjelekből ítélve megértette a kul-tuszminiszter azon intencióját, hogy a vidéki városokban egy-egy jól megren-dezett és jól előadott operaelőadás nagyban elő fogja segíteni a vidék zenekultúrájának kifejlődését, mert az első két előadásra jelenleg már min-den jegy elkel. A tízedik előadás a debreceni Zenekedvelők Köre V-ik nagy hangversenye lesz. A Zeneked-velők Köre jegyeit a Harmathy-könyv-kereskedő-cég árusítja, vasárnap este re-szóló jegyek korlátozott mennyiségben a Csokonai Színház jegypénztáránál vál-tathatók. Torlódások elkerülése végett ajánlatos a jegyekről jó előre gondos-kodni.

Mannerheim tábornok visszatér Svédországból

Helsinki, május 8. Mannerheim tábornagy, aki 18 hónapig Svédországból tartózkodott, csütörtök délután egy órakor Turku-n keresztül Helsinkibe érkezett. A tá-bornagy származékja a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy Mannerheim felépülve hagyta el Svédországot, ahol rendkívül szí-vélyes fogadtatásban volt része.

Tűzifa-Szén

kereskedés nagy vevőkörrel, a város legjobb helyén kis és nagy kereskedésre igen alkal-mas új iparral és tőkével ren-delezőknek azonnal kiadó, esetleg társulás lehetséges. Ér-deklődni lehet dr. Futó ügyvéd-nél, Piac u. 71. Telefon: 25-24.

Szabadkán két szerb bosszúból meggyilkolt egy magyar mozdonyvezetőt

Csetnikharcok során agyonlőtt orosz emigránsnál talált fűzet árulta el a gyilkosokat

Szabadka, május 8. Április 8-án a városban fejszével agyonverték Csele István ny. mozdonyvezetőt. A véletlen folytán kitűdött a gyilkosok személye.

A csetnikharcok során agyonlítotték egy orosz emigráns, akinek zsebében talált fűzetben részletesen le volt írva az április 8-i gyilkosság. A feljegyzés szerint Pusin Marko szabadkai lakos

és Dinicsevics Dragoljub katona kö-vette el bosszúból a gyilkosságot. Pu-sin megharagudott Cselére, mert ma-gyar volt és az orosz emigráns fel-jegyzése szerint elérkezettnek látta a bosszú idejét.

Megállapították, hogy a csetnikhar-cok során Pusint agyonlőtték, de társa megszökött. Széleskörű nyomozás in-dult kézrekerítésére.

Kétezer bukovinai magyar jött haza

Házait, földjeiket pénzzé tették, de a határon mindannyiukat meg-dézmálták

A kolozsvári vasútállomásra most érkezett meg a bukovinai magyarok első csoportja. Két szerelvénnyel mintegy hatszázan érkeztek. A város menekültügyi hivatala vette gondozásba bukovinai véreinket, akik elindulásuk előtt pénzzé tették házukat, földjeiket, ingóságait, hogy azzal elindulhassák új életüket. A gyors „tranzakció” nem vált hasznára a hazatelepülőknek, mert értékeik negyedét sem kapták meg. Emellett a határon is erősen megdézsmálták őket, úgyhogy kifosztottan, kimerülten érkeztek meg a há-

nyafolt utazás után. Jó szívvel fogad-ták a menekültügyi hivatal gondosko-dását. Minden átutazó bukovinai ma-gyart ebédrel vendégeltek meg, de el-halmozták őket élelmiszerekkel azok is, akik átutazásukról értesültek.

A bukovinai magyarokat hatóságok Losonca irányították. Onnan történik meg szőlőszőlésük az ország minden ré-szébe. Az első csoportok érkezését hél-főn újabb csoportok követték, úgy-hogy Kolozsváron eddig körülbelül 2000 bukovinai telepes utazott át az anyaország felé.

P. Varga László előadása Debrecenben a hivatásrendiségről

Tegnap délután a Déri-múzeum elő-adótermében nagyszámú közönség előtt tartotta nagy érdeklődéssel várt előadását P. Varga László budapesti főiskolai tanár a hivatásrendiségről.

Mintegy kétórás s az érdeklődést mindvégig valóságos lebilincselő elő-adásában többek között a következőket mondotta:

— A hivatásrendiség gondolata a szociális igazságokat társadalmi úton akarja megvalósítani. Eddig ezek az állam terhére képeztek. Az állam a szociális bajok megszüntetésére nem is alkalmas. A mai államban hiányzik egy hatalmas szervezet, amely az egyén és az állam között áll. Ez a szervezkedés a hivatásrendiség alap-ján indulhat meg. A hivatásrendiség át fogja fogni az egész dolgozó ma-gyarságot és benne egyforma megbé-csülése lesz mindenkinek. A hivatás-rendiséget közjogi intézménnyé fogják tenni. Ebben a szervezetben először lesz az ember, Isten gyermeke, szemé-

lyiség és csak azután kegyelmes úr, vagy tekintes. A hivatásrendiség le fogja venni az állam válláról a terhek nagy részét, olesó és közvetlen köz-igazgatást teremt. A nemzetlétalkító programot minden téren végrehajtják, az értelmiség reformját követi a csalá-di élet reformja, hiszen a nemzet sorsa a család kezében van.

Arra a felvetődő kérdésre, hogy mindez fog-e sikerülni, P. Varga is-mertelte a mozgalmat eddigi sikereit és eredményeit, ma már együtt van a cse-peli gyár munkása az arisztokrata ifjúval és a föld népevel. Csupa fiatal-ból az a tömeg, amely a hivatásrendi-ség zászlója mögé sorakozik, ez azon-ban a sikernek a biztosítéka.

P. Varga előadása valóságos magas iskolája volt az előadóművészetnek. Szellemes paradoxonjaival, találó meg-látásaival, kitűnő előadóképességeivel, érveivel végig a legszemélyesebb kon-taktust teremtve hallgatóságával, sok-szor tapsra ragadtatott.

Mikor a makacs perlekedők is kibékültek

A régi Debrecenben, mondjuk úgy háromszázhatvan évvel ezelőtt a város nemes tanácsa nemcsak az emberi bü-nöket gyomlálta ki a város lakosságá-nak jelleméből, hanem minden ügye-sbajos dolgában, főleg anyagi kérdése-ben is döntő szót mondott ki. A polgári perekben a tanácsot illette az utolsó szó. Mielőtt erre került volna a sor, megkísérelték a békés megegyezést a perlekedők között.

A régi iratok olvasása közben tűnik ki, hogy a Magistrátus szívesebben lát-ta a békességes megállapodásokat. Az ítélezésben a vezérfonál volt és ennek megfelelően is igyekezett a kiérségedt ellentétet szívesebben kiegyenlíteni a felek között, mint végzővel igaz-ságot tenni. Ebben a békítő eljárásban a város vezetőit főleg az vezette, hogy a lakosság körében minél kevesebb legyen a gyűlölködés. A szóbeli egyez-keedés, ha végre az ügyfeleket megiehe-tett puhítani, a város főbírája kezében végződött. Mikor a haragosan egymás-ra néző pereskedők odaig hajlottak, hogy kezüket a főbíróban egyesítették akkor a békítés munkájának egyik ré-sze véget ért. Ami utána következett az már a notárius uram dolga vala. Az ítélo bírák arra is ügyeltek, hogy a felek az egyezés megkötése és aláírása után soha többé ne értsék egymás-sal, hogy egykor perben állottak. Ezért az iratot olyan záradékkal látták el és fogadtatást tettek arra, hogy ezután már mint jámbor istenfélő emberek fog-nak élni.

Érdekes egy ilyen perbeli egyezés-levél (Anno 1580. évből):

— En ki vagyok Békésen lakozó András Deákné, Zsófia asszony, adom

jövendő dolgoknak emlékezésére e je-lenvaló Levelemmel, hogy engemet a tiszteletes Paltha Lukács az ő feleségé-vel egyetemben jámbor Uram közbe-vetésének általa, ami meghótt atyám-fiainak, néhai Csiffi Lászlónak és az ő meghótt árvának marhájakból és jó-szágokból teljességgel megelégitett, úgyhogy énnekem 105 forint adatott, mely somma pénz én ő tőlük nagy ne-ven vettem és őket mindenkiben men-tesen hagytam.

Mely dolognak erősebb bizony-ságára adotam Biró Uraiméknak és nekik e tulajdon pecsém alatt ellát-tott levelemet.

Kelt ez a dolog Debrecenben, Szent-András-nap utáni pénteken, 1580-ban. En András Deákné, Zsófia asszony.

A Labdarugó Szövetség visszanyerte önkormányzatát

Budapest, május 8. A belügyminis-ter csütörtökön leiratot intézett az MLSz miniszteri biztosához, amelyben tudomására hozta, hogy az 1940 má-rcius 9-én az MLSz közgyűlése által elfogadott alapszabályt, fegyelmi és játékszabályt láttaozta, illetve jóvá-hagyta. Közölte a belügyminiszter azt is az MLSz és JT miniszteri biztosá-val, hogy közel két éves miniszteri biz-tosi működéséről, valamint az MLSz önkormányzat felfüggesztése előtti idővel kapcsolatos vizsgálatról felter-jesztett jelentését tudomásul vette, az MLSz ellen a vizsgálatot megszü-n-tette és miután a miniszteri biztos fel-adat befejezést nyert, ennél fogva dr. Gidófalvy Pált, az MLSz és JT minis-teri biztosát e megbízatása alól a mai

napon elismerésének nyilvánítása mellett felmentette.

A volt miniszteri biztos, mint a szö-vetség országos elnöke, az önkormány-zatát visszanyert MLSz országos el-nökségét első ülésre május 11-én, va-sárnap délelőtt 9 órára hívta össze.

Az Orvosegyesület tudományos ülése

A Debreceni Orvosegyesület tegnap tartotta a belklinikai tantermében XII. tudományos ülést, melyen dr. Pauchly Géza OTI főorvos-igazgató elnökölt.

Az ülés első pontja dr. Végh Pál belklinikai tanársegéd előadása volt egy minden kezeléssel dacoló súlyos vér-zségénységről. Az előadáshoz dr. Borsos-Nachtnebel Ödön professzor szolt hozzá.

Dr. Sántha Kálmán professzor és dr. Jákó Gyula magántanár, orvosegye-sületi főtitkár egy szokatlanul nagy agy-daganattal operált beteget mutat-tak be.

Dr. Orsós János Imre professzor két érdekes bőrgyógyászati esetről tartott előadást.

Dr. Majerszky Klára idegklinikai or-vas az epilepszia gyógykezelésében al-kalmazott új gyógyszerrel szerzett kli-nikai tapasztalatokról számolt be. Az előadást követő vita során dr. Sántha Kálmán professzor és dr. Végh Pál ta-nársegéd szoltáltak fel.

Dr. Geszti József Augusztia-szanató-riumi igazgató-főorvos a tüdőgümőkór-gyógyulásáról tartott előadást, mely-hez dr. Brunner Lajos szolt hozzá.

Betörésért fogták el és gyilkosságot ismeri be

A budapesti főkapitányságon betö-rés gyanúja miatt előállították Molnár Mihály rovtomultult vásári kereskedőt. Mielőtt faggatni kezdték volna, kije-lentette:

— Tudom, hogy a Weisz Bandi le-szúrása miatt keresnek... Régi hara-gosom volt...

Az önvalómalos érdekes fordulatot adott a kihallgatásnak. Kiderült, hogy Molnár Gyula szúrta le Budapestben pár nappal ezelőtt Weisz Andort, aki hajnalra behalt sérülésébe. A vélet-lenül kézrekerült tettest szándékos emberölés miatt letartóztatták.

A Dóczi VIII. b. osztályának búcsúelőadása

Vasárnap délután 5 órakor lesz a Dóczi-Intézet tornatermében a leány-gimnázium VIII. B) osztályának búcsú-előadása. Jótékonyan különbözötti meg-ezt az előadást a hasonló ilyen ünne-pésektől a műsor egységes, korszerű szelleme. Minden számukat a népi me-gújodás hite, reménye hatja át. Ezt fe-jez ki Biró Erzsébet és az osztály-együttes népi dalai, ezt a dr. Balogh Sándorné által betanított magyar tánc, amelyet majd Benedek Magda, Boór Emmi, Gönczi Sára, Juhász Ágnes, Kállay Lenke, Konez Jolán, Halmy Er-zsébet és Vida-Szilves Edit mutat be. Erről tesz bizonyosságot az „Eszter vissz-szamegy” c. jelenet is, fogalmilag ez fejezi ki legvilágosabban, mennyire tisztán látja az osztály a mai magyar élet földadatait. A jelenetet az osztály közös munkái alapján Juhász Géza írta s Benedek Magda, Biró Erzsébet, Boór Emmi, Doby Gabi, Füzessy Irén, Juhász Ág-nes, Kovács Ila, Lakatos Erzsébet, Orosz Eteleka, Pécsy Elvira s Vida-Szilves Edit adja elő. Tar Erzsébet bevezetőjét Boór Emmi mondja el, osztálykrónikát pedig Haraszthy Erzsébet írta. A tehetős osz-tály együttese a szűkebb ismerősö-kön kívül mindazoknak a figyelmét jo-gosan igényelheti, akik a magyar me-gújodást munkálják. Belépődíj nincs, műsormegváltás kötelező. Az előadás jövedelmét az osztály szegény tanulóinak érettségi segélyezésére fordítják.

— A Szezei Molnár Enekkar tagjait felkérjük, hogy folyó hó 10-én, szombaton este félhét órakor a Kollégium énektermében megjelenni szivesked-jenek. Elnökség.

— A japán császári pár legidősebb leánya, Sigeko Teru hercegnő meny-asszony. Völegénye Morihiro Higasi-kuni, Naruhiko Higasikuni herceg tá-bornok fia.

Endre László alispán ellen fegyelmi eljárást indított a belügyminiszter

Pest vármegye törvényhatósági bizottsága kedden közgyűlést tart, amelyen tárgyalják Endre László alispánnak negyedéves jelentését is. Az alispáni jelentést most nyilvánosságra hozták. A jelentés foglalkozik a tisztviselők fizetésrendezésével, majd a következő érdekes bejelentést teszi:

— Február 15-én az alispán súlyosan beteg édesanyját műtéti beavatkozás végett a németországi Zwickaubába kísérte és ezért február 15-től 19-ig szabadságot vett igénybe. A közgyűlésnek ezt most bejelenti és egyben közli, hogy szabadsága igénybevétele körülményei miatt a belügyminiszter fegyelmi eljárást rendelt el ellene és ennek lefolytatásával Fejér vármegye közigazgatási bizottságá-

nak fegyelmi választmányát bízta meg. A vármegyei közgyűlésen az alispán jelentést tett fegyelmi ügyének folyamatáról.

Az alispáni jelentés a továbbiakban a községi igazgatás terén tapasztalt nagy nehézségekről számol be. A már rendszeresített mérnöki állásokat pályázó hiányában nem tölthetik be. A megyei községek háztartási helyzete általában rosszabbodott. A Pestszenterzsébeten tartott hivatalos vizsgálat eredményeként Horváth Endre helyettes polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot indított az alispán és a helyettes polgármestert állásától felfüggesztette.

Beszámol a jelentés az árvízokról, a vármegye területén észlelt terményhamisításokról.

A sovány dísznők kövér sertéseké váltak...

Különös eset a törvényszék előtt

A debreceni vágóhídon kövér dísznőket cseréltek ki soványabb dísznőkre, de az esős idő leleplezte a csalást, mert a kieserült dísznőket olyan sertések közé hajtották, melyek fedél alatt voltak és így szárazon maradtak, míg a kövér sertések csoportja az esős időben vizes lett a fedél nélküli helyen. Azonnal szembetűnt reggel, hogy a száraz helyen tartott sertések között csurónvizes sertések is vannak. Megvizsgálták az esetet és kiderült, hogy másfajta sertések is. A vizsgálat során a kövérebb sertések őrizője Takács Albert kondás elmondta, hogy őt Korom Gyula debreceni lakos, akinek ugyancsak voltak sertései a vágóhídon a karámban, biztatta fel arra, hogy az ő soványabb sertéséből cseréljen ki a budapesti szövetkezet által vásárolt kövérebb sertésekre. A jó csere fejében 50 pengőt ígért neki. Takács Albert a cserét megcsinálta, de rajta veszett az éjszakai eső miatt.

A debreceni törvényszék elé került család miatt a kondás Korom Kálmánnal, a felbujtóval együtt. Korom Kálmán azt hangoztatta, hogy ő teljesen ártatlan, nem akarta büncselekmény elkövetésére rábírní a kondást, csupán tréfából mondotta, hogy jó lenne, ha az ő sovány sertései kövér sertésekre cserélődnének ki. Tanukat is nevezett meg, akikkel igazolni ki-

vánta, hogy tréfáról volt csupán szó. Takács Albert beismerte, hogy az 50 pengő ígérete és a háromszori rábeszélés hatása alatt cserélte ki a Korom-féle soványabb sertéseket kövérebb sertésekre.

A törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök csütörtökön fejezte be az ügy tárgyalását. Kihallgatta a vádlott Korom Kálmán által bejelentett két tanut, akik azt mondták, hogy az ő véleményük és tapasztalatuk szerint csak tréfáról volt szó. Korom Kálmán csak tréfált a kondással és az komolyra vette.

Takács Albert megmaradt eredeti beismerő vallomása mellett. Elmondotta még azt is, hogy őt a tárgyalás előtt hónapos cselédnek fogadta Korom Kálmán bátyja Korom Gyula nagyvágó, de amikor a tárgyaláson vádoló vallomást tett, elboacsajtották és még a fizetéséből is visszatartották.

A bíróság a bizonyítás anyagából úgy látta, hogy a vádlottak bűnösségét bizonyította a vád és ezért Korom Kálmánt háromhónapi, Takács Albertet pedig két-hónapi fegyházra ítélték el. Takács Albert az ítéletben megnyugodott és az jogerős lett. Korom Kálmán a bűnösség megállapítása miatt a táblához jelentett be fellebbezést. Dr. Csiki Mészáros Tibor ügyész tudomásul vette az ítéletet.

Az áprilisi fagyok miatt a tavaszi vetések lassan fejlődtek, a gyümölcsösökben jeleltős a kár

Debrecen város mezőgazdasági helyzete

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági főfelügyelő a város közigazgatási bizottságában ismertette a mezőgazdasági helyzetet. A jelentés szerint az áprilisi fagyok folytán úgy az őszi, mint a tavaszi vetések lassan fejlődtek. A tengeri legtöbb helyen még nem kelt ki, ami aggodalomra ad okot annyihól, hogy a korábban elvetett mag a hideg, nedves földben könnyen megromolhat és csirahépeségéből veszíthet.

A sok esőzés folytán a tavaszi szántási és vetési munkálatok rendkívül vontatottan haladtak előre és a hónap végén a szántóterületeknek cca 15 százaléka még nem volt megmunkálható. Ezen területeknek egyrésze a talajban levő sok nedvesség miatt már csak rövid tenyészidejű mezőgazdasági növényekkel lesz bevethető, számolni kell azonban azzal is, hogy a vízállások miatt olyan területek is lesznek, melyek a folyó gazdasági évben nem munkálthatók meg.

Az állatok legelőre való kihajtása megtörtént. A legelő gyepzete jó, azonban az állatok a szokatlanul hűvös időjárástól szenvednek.

Gyümölcsfák közül a fagyok miatt érzékeny kért szenvedett a kajszinbarack, melynek virágzása idején beállott hideg időjárás következtében már megtermékenyítésre is rossz volt, a

későbbi fagyok következtében pedig ami termés mutatkozott, az is legnagyobb részben lehullott. Ugyancsak erősen szenvedett a fagyok miatt a cseresznye és a meggy.

A mezőgazdasági munkálatok napszámbeírel a munkabér megállapító bizottság által megállapított bérékhez igazodtak. Ezek szerint április hó folyamán férfiaknak 2.80 pengő, nőknek 1.90 pengő és gyermekeknek 1.40 pengő volt fizetendő.

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság felhívására Debrecen sz. kir. város munkabérmegállapító bizottsága folyó évi április hó 22-én megtartott ülésén a már korábban megállapított napszámbeírel arányában, az órabéres díjazás esetén fizetendő órabéreket is megállapította. Ezek szerint I. oszt. munkás részére aratási munkáknál 40 fillér, más nehéz munkáknál, mint kaszálás, zsákolás, permetezés stb. 30 fillér, egyéb munkáknál pedig 26 fillér órabér fizetendő. Másod- és harmadosztályú munkások órabére úgy aránylik az első osztályú munkás órabéréhez, mint az a napszámbeírelnél nyert megállapítást, vagyis a másodosztályú munkás az elsőosztályú munkás órabérének kétharmadrészét, míg a harmadosztályú munkás az elsőosztályú munkás órabérének felét kapja.

A mindennapi fogápolás egy kevés ODOL-fogpéppel.

Reggel és este használjon ODOL-fogpépet. Ennek habja behatol a szájüreg legrejtettebb hajlataiba is, elpusztítja a káros mikro bakt és erősíti a foghúst. Az ODOL-fogpép megakadályozza az ártalmas fogkő képződést, fog vakító fehér lesz, úgy hogy mindenki megcsodálja.

Egy bácskai gyógyszerész levele Debrecenbe a szerb pokolból

Egy bácskai magyar gyógyszerész, aki tartalékos kapitány volt a szerb hadseregben, levelet írt most Debrecenbe egy barátjának és beszámolt élményeiről. Elmondta, hogy lehetetlen leírni azt a szörnyű bánásmódot, ahogy a magyarokkal bántak a hadseregben. O bár kapitány volt, a hőseség hideg időben sem kapott takarót és megfelelő téli ruhát. Az élelmezés is igen rossz volt. A rossz sáros utakon a nehéz járművek elé fogott ökrök, lovak százával pusztultak el. A mozgósított hadseregben pánik tört ki a német előretörésre

és Belgrád elfoglalásának hírére felbomlott minden.

A horvátok már harcot kezdtek előzőleg a szerbekkel és valóságos csatákat vívtak egymással. A pánik akkor tört ki abban a csapatban, melyhez a gyógyszerész is tartozott, mikor Gyukován jártak.

A magyarokat összefogták a szerbek a csapatnál és a Száván túltra akarták hurcolni, hogy ott majd kivégzik őket. Sikerült megszökni és két napig bujkált, míg a német gyors csapatok megszabadították és lehetővé tették, hogy hazatérjen a Bácskába.

A debreceni ref. tanárképző világnézeti irányítást nyújtó vallásos szellemű nevelőintézet alakul át

Oktatási és iskolai problémák a református egyetemes konvent előtt

A református egyetemes konvent tegnapi, csütörtöki ülésén is Ravasz László püspök és Balogh Jenő főgondnok elnököltek. Papp Ferenc tanügyi főtanácsos, tiszántúli középiskolai felügyelő előadásából örömmel értesült a konvent arról, hogy az eredetileg szaktudományi előkészítő és diákszegélyző intézménynek indult debreceni református tanárképző világnézeti irányítást nyújtó vallásos szellemű nevelőintézet alakul át. Az intézetet az egyetemes magyar református egyház tanárképzőjének tekintik és gondjaiba veszi.

A 19 református gimnázium 7878 tanuló mutat ki, az 5 leánygimnázium 1989-et. A diákok legszebb jótékony gondolata az volt, hogy a debreceni fiúk három baranyai te-

lepes család házat ingyen tatarozták ki.

A konvent nem osztja egy tankerületi főigazgató álláspontját, amely szerint minden esetben helytelen volna esetleg jelest is adni magaviseletről elégséges rendű középiskolai tanulóknak.

Az erkölcsi minősítésnek az értelmi minősítéstől való függővé tétele ellenkezik a református iskolák több évszázados gyakorlatával. Az adott esetből folyólag megtiltja a konvent egyházi-iskolai tiszteletadásnak bármilyen címen és alkalommal való rendezését. Behatóan foglalkoztatta a konventet az iskolai tananyaggal való túlterhelés kérdése és erre nézve többféle rendelkezést tett.

Kétezer pengő pénzbüntetés 2.40 pengő hárlevonás miatt

Egy magyarországi nagyvállalat az alkalmazottjától 2.40 pengő órabért levont, mert az alkalmazott levontórán volt s emiatt munkahelyén mulasztott. A rákövetkező héten pedig fel is mondták neki azzal az indoklással, hogy munkahiány miatt nem tudják tovább a létszámban bentartani. Újabb egy hét elteltével azonban ugyanerre a munkahelyre egy másik alkalmazottat vettek fel. Az elbocsátott alkalmazott ekkor pa-

naszt tett a vállalat eljárása miatt és ezekért a cselekményeiért 2000 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 60 napi elzárásra büntették a vállalat vezetőjét. Ez a vállalat ugyanis vétett a törvénynek ama rendelkezése ellen, amely kimondja, hogy levontköltségteljesítés címén az alkalmazottat semmiféle joghátrány nem érheti.

Figyelmeztetjük a füstalkorú tanoncokat és alkalmazottakat tartó iparosokat és vállalatokat erre az ítéletre, nehogy hasonló helyzetbe kerüljenek.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca. I. szám, telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3 — pengő, negyedévenként 9. — pengő, félre 18. — pengő, egész évre 36. — pengő. Ára bétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata. május 3. reggel 8-tól, május 10-én reggel 8-ig: „Megváltó” Piac uca. 18. telefon: 14-69. — „Muraközy” Piac u. 72., telefon: 37-33. — „Boesky” Cegléd uca. 22. telefon: 29-14. — „Csokonai”. Mester uca. 43., telefon 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapókeret, Jánosi uca. 44. szám.

Májusi orgona...

Arad az orgona-illat
A májusi hangulat,
Szerenádok kap a kislány
A csillagos ég alatt.
Sír a nőta a hegedűn,
Zokog mind a négy húrja.
De boldog is az a kislány
Szívéhez szót a nőta.

Dobogó szív éjszakája
Május első hajnalán,
Akkor tudja meg a kislány
Ki gondolt rá igazán.
Lángra gyúl az érzés, a vágy
A perzselő szerelem,
Édes boldogság sulán el
A remegő szíveken.

Lőrincz Endre.

— A főispán és az alispán esőtörtőkön delelőtt Nádudvar határába utaztak, hogy az árvízkarókat megszemléljék. Szakértők is mentek a helyszínre, hogy a vízvezetés módjairól döntsenek. A bizottság pénteken már visszatér Debrecenbe.

— Iparosok küldöttsége anyagellátásért a minisztériumban. Galamb Ferenc ipartestületi elnök vezetésével esőtörtőkön este nagyobb küldöttség ment fel Budapestre, hogy a minisztériumban, anyaggyártásnál és más illetékes helyeken eljárjanak a nyersanyagok kiutalása érdekében. A küldöttségben a női és férfiszabók, szíjgyártók, eszmadriák, cipészek, hentesek képviselték magukat.

— Új debreceni tanítónő. A kultuszminiszter Magyar Piroška tanítónőt Balmazújvárosról Debrecenbe, a MÁV műhelytelepi iskolába helyezte át.

— A világ katolikusai a békekért imádkoznak májusban. XII. Pius pápa április 20-án Maglione bíboros államtitkárhoz intézett levelében a világ minden főpásztorai útján arra buzdítja a papságot és a híveket, hogy májusban forduljanak imádsággal Istenhez, hogy rövidítse meg az emberek testi és lelki szenvedéseit, szüntesse meg a pusztító háborút. E buzdítással összefüggésben Serédi Jusztinián hercegprímás elrendelte, hogy májusban a keresztény békekért ajánlandók fel a májusi ájtatosságok; ezeken az ájtatosságokon imádkozni kell a keresztény szellemi békekért. A püspöki karból eddig ugyanígy rendelkezett gróf Zichy Gyula kalocsai érsek, Virágh Ferenc pécsi, Shvoy Lajos székesfehérvári és Czupik Gyula veszprémi püspök.

— A gibraltári hatóságok elrendelték a sziklaerőd polgári lakosságának kiürítését. Kényszerrendszabályokról van szó és az eltávolított polgári lakosok első csoportját már pénteken hajón szállítják el. A hatóságok megállapították, hogy a kényszerrendszabályok alá eső több polgári személy nyomtalanul eltűnt. Ezeket a lakosokat lazasan keresik. Azt hiszik, hogy a Gibraltárban a tengerzár-közegek által feltartóztatott külföldi hajókon rejtőztek el és ezért már többiben átkutatták az idegen gőzösöket. Eddig azonban nem jutottak az eltűntek nyomára.

Két évi és két hónapi fegyházra ítélték egy gyumo-ésfa-to.vajt a debreceni törvényszéken

Csütörtökön került a debreceni törvényszék elé lopások és csalások miatt Zöld Lajos hajdúbagosi napszámos, aki már többször volt elítélve. Most azért került a vádlottak padjára, mert újból lopásokat követett el. Sőt vitéznek adva ki magát ruhát és fűszerárut esalt ki a más nevében. A debreceni határban dr. Szalacsy Rácz Imre szőlőléből több gyümölcsfát kifordított, elhordott. A károsult kijelentette

— Szombaton este indulnak a debreceni iparosok a Nemzetközi Vásárra. Mint megírtuk az iparosok külön vasúti kocsival Budapestre utaznak a Nemzetközi Vásár megtekintésére. Az indulás szombaton este 10 óra 20 perccor történik. A budapesti polgármester expressz-levélben értesítette az Ipartestületet, hogy az iparosok szállásáról gondoskodott és 120 pengőt fizetnek személyenként a két napra, amíg Pesten lesznek. A debreceni iparosok megtekintik vasárnap a vásárt, hétfőn az országházat, a királyi várat, a sőr- és vasgyárat.

— Az Ipartestület megkezdte az érdekképviseleti csoportok tisztújítását. A héten már megtartották az előrelékezteteket, mégpedig az építőiparosok, az élemezési, ruházati iparosok elnökeit behívták az Ipartestületbe, hogy a jelöléseket megejtsék. A jövő héten be is fejezik az érdekképviseleti csoportok újalakítását, közvetlenül ezután behívják az egyes csoportok tagjait, hogy minden egyes szakmának módja legyen ismertetni a maga anyagbeszerzésének körülményeit és az e körüli kívánásokat. Ezeket az üléseket Szendrey Sándor alelnök vezeti.

— Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1941. évi II. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozásait 1941. évi május hó 15-éig fizesse be. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártja után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

— Fokozatosan vezeti be a MÁV a nyári menetrendet. A MÁV igazgatósága felhívja az utazóközönség figyelmét arra, hogy a rendkívüli viszonyok miatt a május 5-én életbelépő új nyári menetrend teljes egészében csak fokozatosan vezethető be. Az ország területének öröndetes megváltozása folytán visszatért vonalak végleges menetrendjének megállapítása is folyamatban van még. Ezért a hivatalos menetrendkönyv nyári kiadása előreláthatólag csak június folyamán jelenik meg.

— Tolsztoj unokája férjhez ment Párisban. Párisból jelentik: A napokban tartották meg a párisi orosz templomban Szonja Tolsztojnak, a híres orosz író unokájának esküvőjét, aki egy régi orosz családból származó férfihez ment nőül.

— Debrecen közegészségügyi állapota. A városi közgazgatási bizottság tegnapi ülésén dr. Gaertner István m. kir. főorvos jelentést tett a múlt havi közegészségügyi helyzetről. Áprilisban 79 házasságot kötöttek, 106 gyermek született, 121 egyén meghalt, a természetes szaporodás 35. Az egy éven alul elhaltak száma 17, az élvészültek 10,8 százaléka, ami kedvező arányszám. Heveny fertőző betegségben 3 egyén halt meg, ez 2,76 tízezreléknek felel meg. Gümőkórban 9, rák miatt 15, szív- és értegségben 21 egyén halt meg. A bányahímlő nagyobb számban fordult elő, míg a diftéria 6, a vörheny 6 esetben fordult elő. A tüdőbetegségeknél új betegek közül 21 férfit, 29 nőt és 12 gyermeket vizsgáltak meg. A tüdőbetegségeknél 30 beteget ápoltak. A jelentést tudomásul vették.

a bíróság előtt, hogy őt nem annyira az bántja, hogy neki kárt okozott Zöld József, hanem az, hogy a fák október puszttításával a nemzeti vagyonban tett kárt.

A bizonyítási eljárás befejezte után a bíróság Zöld Lajost tekintettel arra, hogy már többször volt elítélve, kétévi és kéthónapi fegyházra ítélt el. Az ítélet jogerős.

— Epelméjü a szegedi kettős rablógylkossággal tettesé. Kovachic Imre városi szellemi szükségmunkás, aki, mint ismeretes, lakásán meggyilkolta és kirabolta dr. Csányi Mátyás ügyvéd-gabonakereskedőt és Csányi 76 éves édesanyját. Az elmevizsgálat eredménye szerint Kovachic idült alkoholizmusban szenved ugyan, de büntetőjogi szempontból teljesen beszámítható.

— Nagy a szappanhány Romániában. A marhahúsvágást korlátozó rendelkezésekre tekintettel az ország fagygyűszlete rohamosan esökkent és a szappangyártás leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

— A céltudatos egészségpólis egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon, mert ez a gyomorot s a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezzé meg orvosát!

— A tímárok tolvaja elmebajával menti magát. Hirt adunk arról, hogy a debreceni tímár szövetkezet műhelyébe betörték nem régen és onnan 400 pengőnél többet érő gépszíjat loptak el. A rendőrség megállapította, hogy a lopást Egri Mátyás tímár munkás követte el. Éjszaka járt a gépházban és a leszerelt bőrök egy részét eladta talpbőrnek, nagyobbik részét meg megtalálták a lakásán. A debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök esőtörtőkön vonta kérdőre a tolvajt, aki beismerő vallomást tett, de azzal menti magát, hogy ő nem beszámítható. Elmebeteg és állandóan eszillapítóporokat kell szednie. Kérte a bíróságot, hogy rendeljék el elmeállapotának megfigyelését. A bíróság a vádlott kérését teljesítette és a tárgyalást elnapolta.

— Mulatni mentek Hajdúnánáson a pékek, elhordták a lisztjüket. A debreceni ügyészségre behozták lopás miatt Onodi László péksegédet Hajdúnánásról, ahol egy nagy zsák lisztet loptott el az éjszakai órákban a námasi péküzemből. Az uccán vitte görnyedten a nehéz zsákot, amikor egy rendőr igazolásra szólította fel. Beismerte, hogy lopta a zsák lisztet. Kiderült, hogy a társait akarta meglátogatni, akik dolgoztak a péküzemben, de nem találta ott őket, mert elmentek mulatni a bálba és nagy sietségükben az ajtót is nyitva hagyták. Ezt az alkalmat használta fel a lopásra.

— Heves földregés pusztított a kirgiz hegyvidéken. Anyagi kártól, valamint arról, hogy emberáldozata is volt-e a földregésnek, eddig nem érkezett jelentés.

— Öt év alatt könnyből tanulta meg a japán nyelvet Nippon világpályázatának magyar nyertese, Páli Sándor fővárosi pénzügyi segédülkár. A második díj nyertese dr. Benkő István törvényszéki jegyző szintén magyar ember. Mindketten háromhónapos tanulmányutat tesznek Japánban a japán állam költségén.

— Vasútvonalakat bombáztak a japán repülők Kansu és Peiping több fontos pontján. A bombágyarakat, raktárakat és repülőtereket találtak el.

A tanoncvizsgáztató és műhelyellenőrző bizottságok eskütétele

Az iparosok tanoncvizsgáztató bizottságainak és a műhelyellenőrző bizottságoknak elnökei és tagjai ünnepélyes esküt tettek Galamb Ferenc elnök előtt. Mintegy 400 iparos jelent meg az eskütételnél, melyen jelen volt Szendrey Sándor főmester, alelnök is.

Galamb Ferenc ismerlette a bizottságok kötelességeit, a tanoncvizsgáztató eljárás módját, a műhelyellenőrzések körüli eljárásokat. Felhívta a megjelenteket, hogy a legnagyobb odaadással és lelkiismeretességgel teljesítsék kötelességüket. A vizsgáknál sem rokonszeny, sem ellenszeny ne érvényesüljön.

Akik most nem jelenhettek meg az eskütételnél, azok pótlólag kedden este hat órákor tethetnek esküt.

Az ünnepélyes aktus után az iparosok megtekintették a kör helyiségeit, mivel még soknak nem nyílt alkalma arra, hogy a szépen átalakított körhelyiségeket megnézzék.

— Vitézek figyelmébe! Felhívom a vitézek és hozzátartozóik figyelmét az Endre Béla karnagy vezetésével alakuló vidéki operaegyüttes folyó évi május hó 10. és 11-iki Debrecenben a Csokonai Színházban rendezendő előadásaira. Az előadásokon fel fog lépni vitéz Sipos Árpád ny. gyalogsági tábornok úrnak, vitéz bajtársunknak Erzsébet leánya is, aki a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola négy évfolyamát sikeresen elvégezve, letette az operatársak felvételi vizsgáját s jelenleg mint elsőéves operanövendék ezen a tanszéken folytatja tanulmányait a konzervatóriumban.

— Meghosszabbították a zárórát Olaszországban. A nyári záróra éjjelkor lesz. A színházak és mozik számára továbbra is régi záróra marad érvényben.

— Halálraítelt vasgárdista. Durea Antin román vasgárdistát a haditörvényszék tiltott fegyverviselés és röpíratkeresés miatt halálra ítélté.

— Heti két kenyértelen napot rendelt el a román kormány. Az új rend hétfőn veszi kezdetét és a két kenyértelen napon csak polentával élhet a lakosság.

— Kilenvenként emeletes ház építésére adtak engedélyt egy hónap alatt Budapesten. Ez a magánépítkezés nagyobb arányú emelkedését jelenti.

— Felakasztotta magát Szakadati Tivadar körösszegapáti 22 éves fiatalember és mire rátaláltak, meghalt. Temetésére a debreceni ügyészség engedélyt adott Az öngyilkosságának oka ismeretlen.

— A debrecen—miskolci műút átépítési munkálatait vállalta a Deák. A Jozsa és Debrecen között részt Just Kornél mérnök 365.480 pengő, az út másik szakaszát Landesz Gyula mérnök végzi 511.518 P vállalatit összegért. Ezenkívül házilag is végeznek egy kis munkarészt, amellyel együttesen 938.364 pengőbe kerül az építse. A vállalkozókkal szemben kikötötték, hogy a szakmunkások kivételével helyi munkásokat kell alkalmazni. Az egész munkát november 30-ig befejezve át kell adniok.

— Véletlenségből szétlőtte a saját tenyerét Arany Lajos 55 éves szentpéterszegi szőlőcsész. A fegyvert akarta tisztogatni és elfelejtette, hogy esőre lőtté. Súlyos sébével a debreceni klinikára szállították ápolásra.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomában az istentiszteletek rendje május 9.—16. Fenteken este a Deák Ferenc uccában 7.50 órákor, a Kápolnás uccában 8.15 órákor, szombaton reggel mindkét templomban 7 órákor, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10 órákor, a Deák Ferenc uccában fél 11 órákor, délután a Kápolnási uccában (ifjúsági) félnegy órákor, mindkét templomban fél 6 órákor, este 8.50 órákor, köznap reggel mindkét templomban negyed 7 órákor, este fél 9 órákor. Hítszónoklat szombaton délelőtt a Kápolnási uccában a VIII. gimnázistánk búcsúistentiszteletén. — Rabbiság.

Adler Miklós képképzés

Az 1920-30-as évek Debrecenben a grafikanak egy sajátos és pompás ki-
virágzását hozták. Kivált G. Szabó
Kálmán és Vadász Endre ösztönzésére
a fametszetek, rézkarcok, szén- és
ceruzarajzok váratlan föllendülése teszi
emlékeztetésként a korszakot. Adler
Miklósban, akinek képképzése (József
kir. herceg ucca 26. I. em.) most a város
kulturális életének egyik jelentős
mozzanata, a grafika is új mestert ta-
lált. Metszetei és szénrajzai ugyan-
arról a mély művészi intuícióról és fő-
lényes mesterségbeli tudásról tanúskod-
nak, mint olajfestményei és aquarelljei.
Virtuóz rajztudása éppen grafikai mun-
kájában nyilatkozik a leghatásosabban.
Ilyen művei közül kivált néhány
falusi képe, a Nemes Marcell-jutalom-
díjjal kitüntetett „Rézi”, a finoman
modern „Kabátos nő” és az „Erdő-
részt” c. munkák vívják ki a kiállítás
látogatónak elismerését. A tegnapi
napon több grafikai munka is gazdára
talált, élénken bizonyítva, hogy Deb-
recen kulturális közönségében a mai ne-
hez viszonyok között is él az áldozatra
is kész művészetszeret. A kiállítás
naponta 10—1 óráig és 4—7 óráig te-
kinthető meg.

Gyászroval

Polgár Gyöngyösi János 83. éves ko-
rában elhunyt. Temetése pénteken dé-
lután félnyolc órakor lesz a Köztemető
disztravatózó terméből, református
szertartás szerint. Lakás: Búsi ucca 14.
Temetését: Bartha vállalata végzi.
Özv. Gáll Antalné Bana Jullánna
85. éves korában elhunyt. Temetése
pénteken délután 3 órakor lesz a Köz-
temető II. A) ravatózó terméből. La-
kás: Margit ucca 4. — Temetését:
Bartha vállalata végzi.
Özv. Tatay Ferencné Zagyva Janka
80. éves korában elhunyt. Temetése
szombaton délután félnyolc órakor lesz
a Köztemető disztravatózó terméből, a
ref. egyház szertartása szerint. Lakás:
Csapó ucca 32. Dankó temetkezési vá-
llalat.
Tolnai Piroska 46. éves korában el-
hunyt. Temetése szombaton délután há-
rom órakor lesz a Köztemető III. rava-
tatózójából. Dankó temetkezési vállalat.
Horváth Sándorné Czampó Margit
83. éves korában elhunyt. Temetése
pénteken délután 5 órakor lesz a Köz-
temető IV. ravatózójából. Dankó te-
metkezési vállalat.

— A debreceni Kollégiumi Kántus
énekötöse Nagyváradon szerepel a
nagyváradi—reli református templom-
ban vasárnap, az Anyák-napján tar-
tandó konferencián. Az énekötös mű-
vészi szépségű énekműveket ad elő.
Tagjai: Szaday Sándor, Rápolthy
László, Lukácsi Gyula, Török Imre,
Tariéska Zoltán IV. éves teológusok.
A debreceni teológusok közül ígér
Lukácsi Gyula és Rápolthy László.
Előadásokat tart: Török Imre, Rá-
polthy László, Lukácsi Gyula, Tariéska
Zoltán. Bibliórát és vasárnapi isko-
lát tart: Rápolthy László, Lukácsi
Gyula, Tariéska Zoltán. Hegedűsöltő
ad elő: Rápolthy László. Szavai: Ta-
riéska Zoltán.

— A kalocsai érsek pásztorlevele a
Bácska visszatéréséről. Gróf Zichy
Gyula kalocsai érsek legújabb pásztor-
levelében „Bácska visszatér” címmel
főpásztori szótartó intézést papjaihoz
és híveihez. Ebben a többi között eze-
ket mondja: „Olyan megrendítő bi-
zonyosságot tettünk hitünk mellett, hogy
könyörgésünk Isten trónusánál meg-
hallgatásra talált. A közelmúlt napok-
ban visszakerült egyházmegyénk na-
gyobb része, Bács-Bodrog megye déli
területe. Köszöntjük az újonnan visz-
zatért országreszkeket és annak a re-
ményünknek adunk kifejezést, hogy a
Szentzék bölcs rendelkezésére a kö-
zeljövőben lelki gondozásukat is át-
vehetjük.”

— Nyilas fiatal emberek összerom-
bolták Flob Sámuel óbudai cukrász-
mester. Tavasz uccai üzletének beren-
dezését. Mire rendőrök érkeztek a
helyszínre, a garázdálkodók eltűntek.
A rendőrség keresi a tetteseket.

— 700.000 embert tett hajléktalanná
az árvíz Brazíliában. Az áradás a Rio
Grande dei Sal folyam környékét tel-
jesen elvágta. Brazília többi részétől.

Hirdetmény a gazdasági munkabérek és az ezzel kapcsolatos tudnivalókról

Értesítem a város érdekelte közönsé-
gét, hogy a m. kir. miniszterium 1520
—1941. M. E. sz. alatt a legnagyobb
gazdasági munkabérek megállapítása
tárgyában rendeletet adott ki, mely
szerint az 1940. XV. tc. 2. paragrafus
alján szervezett városi gazdasági
munkabérmegállapító bizottság a szá-
bályozás alá eső munkabérek legna-
gyobb mértékét is megállapíthatja.

A földmivélségi miniszter úr egyes
munkanemek legnagyobb mértékének
megállapítását rendelettel az egész or-
szág területére, vagy az ország terüle-
tének egyes részeire kötelezővé teheti
s az e tárgyban kiadott rendeletet bár-
mikor módosíthatja, kiegészítheti vagy
hatályon kívül helyezheti.

Az 1940. XV. tc. alapján szervezett
Országos Gazdasági Munkabérmegállapító
Bizottság városi bizottságának ha-
tározata elleni előterjesztés során, vagy
ennek hiányában pedig akkor hozhat a
legnagyobb munkabérek megállapító
határozatot, ha a városi munkabérmeg-
állapító bizottság azt elmulasztja és a
mulasztás pótlására a földmivélségi
miniszter úr az országos munkabér-
megállapító bizottságot felhívja.

Az Országos Munkabérmegállapító
Bizottság az 1940. XV. tc. 6. paragrafusa
alján kötelező irányelveket szabhat
és az irányelvekbe legnagyobb munka-
béreket is foglalhat. Az így megállapí-
tott legmagasabb munkabéreknél ke-
vezőbb magasabb béreket a városi mun-
kabérmegállapító Bizottság nem álla-
píthat meg.

A munkabérrögzítés elsősorban a
napszamos és az idénymunkás bérek-
ben sűrűsödött itt mutatkoznak olyan
kilengések, amelyek a termelési költség
számítás biztonságát felboríthatják és
a rögzített árak fenntartását veszé-
lyeztetik.

Erre való tekintettel a rendelet ki-
mondja, hogy a napszamos és az idénym-
unkások munkabérének 1941. március
20-ig megállapított legkisebb mértékét
az említett naptól kezdődően egyszerű-
sített legnagyobb munkabérek is kell
tekinteni, ha csak a városi, illetőleg az

országos munkabérmegállapító bizott-
ság másként nem határoz.

A rendelet értelmében kihágást kö-
vet el és 600 pengőig terjedhető pénz-
büntetésre büntetendő a munkavállaló,
ha a megállapított legnagyobb gazd.
munkabérenél többet köt ki, úgyszintén
a munkaadó, ha a megállapított legna-
gyobb munkabérenél, illetőleg a jó
munkásnak adható legfeljebb 10 százalé-
kos jutalomnál többet ígér, vagy többet
fizet.

A legnagyobb munkabérek nincs
visszaható ereje. Ha tehát a munkaadó
és a munkavállaló 1941. március 20-át
megelőzőleg oly megegyezést létesített
mely a maximálisnál magasabb bért
köt ki, megállapodásuk továbbra is ér-
vényben marad és egyik felet sem le-
het büntetni, ha ez alapon a maximális
bérnél többet követel, vagy fizet.

A kormányrendelet megengedi, hogy
a munkaadó a legnagyobb munkabér
összegének 10 százaléka erejéig jutalom-
ban részesítse azt a munkavállalót,
akinek munkateljesítménye az átlagot
meghaladja.

A munkavállaló tehát igyekezzék át-
lagon felüli teljesítménnyel kiérdemelni
a jutalmat.

Az utóbbi időben felmerülő azon pa-
naszok során, mely szerint a munka-
moral megromlott, a jutalom útján ki-
vált a kormányintézkedés segíteni. E
cél szolgálatában áll az is, hogy a munka-
vállaló bérét csak abban az esetben
követelheti, ha kötelességét becsület-
esen teljesítette, ellenkező esetben a
munkaadónak jogában van a munkabér
kifizetését megtagadni és 24 órán belül
jogának érvényesítése végett a munka-
bér letétbehelyezésével a közig. ható-
sághoz fordulni.

A fegyelmezetlen, rosszul dolgozó
munkást azonban nemcsak ez a hátrá-
ny sújtja.

Az 1940. XV. tc. alapján ugyanis 600
pengőig terjedhető pénzbüntetéssel
sújtható a munkás, ha a munkát szán-
dékosan rosszul végzi, vagy köteles-
ségét szándékosan hanyagul teljesíti.

Polgármester.

Bejárók járják a „Hullaházban”

Feltörték a billiárdasztal fiókját,
elvittek különböző italokat

Vakmerő betörés történt az éjszakai
órákban Kovács Ferenc Timár uccai
„Hullaház” néven ismert vendéglőjé-
ben. Ismeretlen tettesek zárás után,
valószínűleg 1 és 3 óra között az ud-
var felől benyomták a vendéglő egyik
helyiségének ablakát és a billiárd-
asztal bezárt fiókját felfeszítve, abból
30—40 pengőt kivevő késvényi ma-
gukhoz vették. Ezenkívül a vendéglő-
helyiségből nagymennyiségű, több
mint száz pengő értékű ital vettek
magukhoz, sőt a helyszínen arra is
volt idejük, hogy a jól sikerült zsá-
kmányolás örömeire megköstolassák az
italokat.

A betörést a reggeli órákban, nyi-
lászor fedezték fel és nyomban fel-
jelentést tettek a rendőrségen. A hely-
színi szemle után sikerült több fontos
nyomot találni, melynek alapján két-
séget kizáróan megállapították, hogy a
betörést azok a tettesek követték el,
akik az utóbbi időben már négy deb-
receni kocsmában törtek be és fosz-
tották ki hasonló módon a billiárd-
asztalok pénzfókjait. Most remény van
rá, hogy a Hullaházban történt betö-
rés után talált nyomokon leleplezik a
vakmerő betörőket.

— Vonatrobbanás Franciaor-
szágban. Chalons-sur-Marne mellett
szerdán hatalmas robbanás törté-
nt. A felrobbant tartálykocsi tel-
jesen szétrombolt egy kisvasutat
és néhány házat is felgyújtott.

— Rooseveltet gyomórhántal-
mak gyötrik, szanatóriumban ke-
zelési magát. Állapota lassan javul,
azonban a szokásos csütörtöki
sajtóértekezletet nem tartotta meg.

— A Londonban maradt és román
állampolgárságától megfosztott Tillea
volt londoni román követnek. Romá-
nában levő minden ingó- és ingatlan-
vagyonát elkobozták.

Cincár Markovics Karlsbadba érkezett

Cincár-Markovics volt jugoszláv
külgügyminiszter Ribbentrop né-
met birodalmi külgügyminiszter
meghívására Karlsbadba érkezett,
ahol néhány hetet fog tölteni üdül-
és céljából.

Letartóztatottak Newyorkban két német újságíró

Washingtoni jelentés szerint az
igazságügyminiszter közölte, hogy
letartóztatott és deportálási eljárás
megindítása céljából Ellis Is-
landra vittek két Newyorkban élő
német lapudósítót. Indokul azt
hozta fel az igazságügyminiszter,
hogy a hírlapírók állítólag vétet-
tek a külföldi sajtótudósítók be-
jelentési kötelezettségéről szóló
törvény ellen.

— Továbbra is fogva tartják a
megvesztegetés miatt Budapesten
letartóztatott ügyvédek és tisztvi-
selőket. A pestvidéki törvényszék
Márton-tanácsa már hetekkel ez-
előtt megkezdte Schreiber László
többszörösen büntetett előéletű
magantisztviselő és huszonegy
társa megvesztegetési bűnyüvének
tárgyalását. A főtárgyalást a be-
következett kényszerű szünetelte-
tés után ma délelőtt folytatták.
Közben a bíróság a már előbb
vizsgálati fogságba helyezett
Schreiber Lászlón és Mikes Sándor-
on kívül előzetes letartóztatás-
ba helyezte a bűnyü vádlottai
közül Kuba Agoston és Hausmann
László ügyvédek, valamint Jó-
zsa Ferenc, Baki Zoltán, Bándi
Lajos és Rágós József tisztviselő-
ket. A letartóztatottak felfolya-
modással éltek a táblához, amely a
felfolyamodást most elutasította.
A letartóztatottak a főtárgyalás
további folyamán is fogva marad-
nak.

— Négyszeres árával súfították
a szerbek Bácska iparát. Sokan a
»vajdaság«-ból Belgrádba tették
át székhelyüket az iparosok közül,
ahol csak negyedrésnyi volt az
adó.

— Zsidónak nem lehet rádiója Ro-
mániában, tekintet nélkül arra, hogy
román állampolgár-e, vagy nem. Az
összes zsidó rádiótulajdonosok 15 nap
alatt kötelesek készülékeiket a rend-
őrségen beszoigáltatni. A rendelkezést
azzal indokolják, hogy a zsidó rádió-
tulajdonosok az állam érdekeivel el-
lenkező propagandahíreket hallgattak
és terjesztettek.

— Dr Molnár Kálmán pécsi egyetemi
tudós tanár száz pengőt adományozott
a Dunántúli szerkesztősége útján a Ma-
gyar Hírlapírók Országos Nyugdíj-
intézete javára.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr.
templomban. Pénteken délután 7.55
órákor. Szombaton délelőtt 8 órákor,
délután 6 órákor. Szombat kezdete 7.45
órákor, kimenete 8.55 órákor.

Közgazdaság

Debrecen állategészségügyi viszonyai

Dr Zsupán Kálmán állategészség-
ügyi tanácsos a városi közigazgatási
bizottságban jelentést tett az április-
ban lényegében nem változott állat-
egészségügyi állapotokról.

Az állatforgalom április hónapban
a következő volt: Vasúton szállítat-
tott el 127 darab ló és 4 darab csikó,
140 darab két éven felüli, 32 darab
két éven aluli szarvasmarha és 166
darab borjú, 122 darab juh és 80 da-
rab bárány; 120 darab hizott sertés,
106 darab sovány sertés, 271 darab
süldő sertés. Gépkocsin került elszál-
lításra 82 darab hizott sertés. Végül a
közvágóhidról külföldre szállított el
30 darab szarvasmarhának a húsa.
Ezek szerint az állatforgalom az előző
havi forgalomhoz viszonyítva lovak-
ban, borjúkban és hizott sertésekben
emelkedett, szarvasmarhákban és so-
vány sertésekben, továbbá süldőkben
is erősen csökkent.

Végül tisztellett jelentem, hogy a
lovak és szarvasmarhák rühösségének
kéndioxid-gázzal történő gyógykeze-
léséhez szükséges gázkamara az új
fertőtlenítő intézet közelében elkészült
és így a rühes állatoknak gázkezelés-
sel történő gyógyítása május hónap-
ban már kezdetét veheti.

A jelentéshez dr Kertész Kálmán
szólt fel és kérte, hogy a jószágállo-
mány nagymértékű visszaesésére te-
kinthet, ha van, szerezenek be olesó
védőszert a szőrféreg ellen. Szabó János
hortobágyi állatorvos folytatta ki-
sérleteket egy oltóanyaggal, ha be-
válna, jó lenne ezt olesó áron a gaz-
dákhoz eljuttatni.

Dr Zsupán Kálmán tanácsos meg-
jegyezte, hogy a juhoknak jó téli tar-
tása és erős állapotban a mezőre ki-
hajtása a legjobb védőszer. A kor-
mány olesó distillát hozott forgalomba
a mély ellen, sajnos, a szőrféreg el-
len még nincs megfelelő ellenszer.
A jelentést tudomásul vették.

Kötelező a tengerimoly elleni védekezés

Hirdetmény
A m. kir. földmivélségi miniszter
úrnak a tengerimoly elleni védekezés
kötelezővé tétele tárgyában kelt 36.089
—1926 F. M. számú rendeletben foglal-
takra utalással a következőkre hívom
fel a város érdekelte közönségének fi-
gyelmét.

Minden birtokos köteles a kukoricamoly
telelő hernyójának irtása céljából
az 1940 évi termésből származó kukori-
cának kóróját (tengeri szárat) csuhá-
ját és csutkáját, a kukoricaszárnak a
földben maradt részét, továbbá a meg-
száritva eltett csalamádét, cirokszárat
és cirokszakállt az 1941 évi május hó
15-ig felhasználni, vagy pedig a ku-
koricamoly pülsője kirepülésének meg-
akadályozására alkalmas módon meg-
akadályozni, vagy megsemmisíteni.

Kerítés (sövény) készítésére, tető-
fedésre, valamint a mezőgazdaság kö-
rében használatos egyéb építmények
(csészakunyhók létesítésére) csakis egy
évnél idősebb kukoricaszárat, vagy ci-

rokkorót szabad felhasználni. Az említett növények anyagát a felsorolt célra felhasználni ugyanis mindaddig tilos amíg bennük a kukoricamoly hernyója életképes s így fertőzésre alkalmas állapotban lehet (egy évig). Ha ezekből az anyagokból ily régi készlet nem áll rendelkezésre, pótlásokra nád, gyékény, napraforgó és más hasonló anyag felhasználása célszerű. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az említett kivonatossan közölt rendelkezések megtartását a tengeri termést érhető nagy károk elkerülése végett a hatóság alkalmadtán ellenőrizni fogja.

Alkik a tengerimoly elleni védekezések megtartását elmulasztják, vagy a tilalmakat megszegik, az 1894 XII. tc. 25. paragrafus k. pontjába ütköző közbiztonsági követelmények és pénzbüntetéssel büntetendők.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

Terményfőzde. Nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy néhány nap múlva a földművelésügyi miniszterium ismét hivatalos jelentést ad ki a vetés állásáról és az utóbbi napok időjárásának a vetésekre gyakorolt hatásáról. A jelentés közzététele előtt általában tartózkodó volt a piac, változatlan árák mellett.

SPORT

A DVSC legerősebb csapatával utazik Salgótarjába. A csapat a csütörtöki edzésen — melyen a Nagyváradról Debrecenbe került új játékos is kipróbálták — biztatóan mozgott. Összeállítás csak pénteken este lesz. A védelem változatlan, fedezetsorban csak az kérdéses, hogy Erdei II. vagy Gere játszik-e középpozícióban, támadósorban azonban az öt helyre nyolc jelölt van. Kristóf, Dombóvári, Szabó, Sidlik, Tisza, Palotás, Füleki és Nagy személyében.

A Salgótarjáni SE bombaformában van, amit az is bizonyít, hogy a szerdai barátságos mérkőzésen halálos biztonságga verte meg az NB-ben az utóbbi időben egyre szebb eredményekkel játszó és Magyar Kupa középdöntőbe jutott Salgótarjáni BTC-t. A SSE 0:1-es féldő után 5:3 arányban győzött a DVSC-nek nagyon kell vigyázniya nehogy Salgótarjában újabb kisklás következzen be, annál is inkább, mert most egy éve alapos kóstolót kaptak az otthonában játszó SSE veszélyességéből.

Kisorsolták a Magyar Kupa elődöntőjét. A Kispeszt Szolnokkal Budapestén az SBTC a Törekvéssel Salgótarjában kerül össze. A döntőbe előreláthatólag az SBTC és Kispeszt kerül.

Az NBB vasárnapi mérkőzéseit közül jelentőségében a DVSC—SSE és MÁVAG—Rusj emelkedik ki. Az NB I. osztályában a Szolnok—Ferenéváros, Kispeszt—Törekvés, Szeged—DI-MÁVAG, Gamma—Elektromos, Ujpest

BSZKRT, Tokod—WMFC. Haladás—SBTC mérkőzéseket hozza a forduló.

Amikor Orth a Boeskaiban játszott. A fővárosi sportlap visszaemlékezést közöl egy Boeskaiban—Somogy mérkőzéséről, melyen a Boeskaik Varga, Vágó, Janzso, Palotás, Zilahi, Remmer, Marikos, Viri, Teleki, Orth, Hevesi csapattal játszott 1932 októberében, majdnem egy évvel ezelőtt. Ma pedig Debrecennek minden NB-csapata.

Kerületi ifjúsági és felnőtt atletikai verseny. Egyetem-Gazdasági Akadémia közötti atletikai verseny. A Debrecen Gazdasági Akadémia Sport Egyesülete, május 10-én, délután fél 4 órakor és 11-én délelőtt fél 10 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen kerületi ifjúsági és felnőtt atletikai versenyt rendez. Versenyszámok május 10-én ifjúságiaknak: 200 és 3000 méteres síkfutás, távolugrás és súlylökés. Felnőtteknek: 800 méteres síkfutás, 110 méteres gátfutás és magasugrás. — Május 11-én ifjúságiaknak: 400 méteres síkfutás és diszkoszvetés. — Felnőtteknek: 100 és 1500 méteres síkfutás, 4x100 méteres váltófutás, rúd- és hármasugrás, gerelyhajítás. Nevezési díj személyenként és számonként az ifjúsági számban 20, a felnőtt számban 30 fillér. A versenyzők helyezettei különböző éremdíjazásban részesülnek éremszalagon és anélkül, de mindenki csak érmét nyer.

Ökölvívás. Eddig még soha nem tapasztalt érdeklődéssel várja Debrecen sport iránt érdeklődő közönsége a vasárnapi Europakeret-Debrecen válogatott ökölvívó mérkőzést. A verseny élvezetes és nagy harcot ígér, az egyes párok izgalmas és kemény küzdelmére van kilátás. A verseny délután négy órakor az Arany Bika díszteremben kerül lebonyolításra. A versenyre eddig a következők adományozták szebbnél-szebb tiszteletdíjat: vitéz Fejér István, városi Katonai Parancsnokság, Tóth Gyula-cég, Debreceni Hajlított Bútorgyár Rt. Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja és az Egyesült Kepeggyárak Rt. A versenyen a következő párosítások lesznek: Légsúly: Podány, Magyarország bajnoka—Dzunik DTE, Törpe; Bogacs, Magyarország bajnoka—Kocsis, DTE, Pehely; Frigyes, Magyarország bajnoka—Darai, DTE, Csapogya, Europa-keret tartaléka—Bartha DTE, Könyv; Bene, Budapest bajnoka—Vécsi, DTE, Kocsis, Europa-keret tartaléka—Korbuly, DTE, Váltó; Torma II., Magyarország bajnoka—Eperjesi DTE, Közép; Csontos, Budapest bajnoka—Bodnár DTE, Debrecenből tartalékok: Könyvsúly: Márk DTE, váltó; Kiss Ernő DTE és középsúly: Farkas DTE. — A debreceni versenyzőket Czuna Ferenc testnevelő tanár nagy gondallal készíti elő az izgalmas és szép versenyre. A csütörtöki esti edzést meglátogatta vitéz Bakay Szilárd tábornok és elismeréssel szemlélte a versenyzők edzését, különösen elragadtatással nyilatkozott Darai és Bartha tréningjéről.

Kellemes lakás, finom konyha a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

Új Espresso kávézóban mindenemű hideg, meleg, tej, diétás ételek olcsó árban kaphatók. Szent Anna 2. 1480 5. 18.

Legelőszobában fest, tisztított Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1940 vv.

10 P-ért függönyöket, klópi, csipkeszöveteket, gyűrhetőellen selymeket. Rothermere 36. 1051 5. 30.

Vasutas, katonai, pilótaegyenruhák bizalommal készítessek Tegdesnél, püspöki palota, Déri sarok. 888 5. 27.

OKTATA:

Gyors, gépirástanítás Simai iskolában, Piac 73. Államvizsga. Telefon 22—53. 1025 5. 30

TARS

Tűzfűz, szénkereskedés nagy vevőkörrel a város legjobb helyén, kis és nagykereskedésre igen alkalmas, új iparral és tökével rendelkezőknek azonnal kiadó, esetleg társulás lehetséges. Érdeklődni lehet dr. Futó ügyvédnél, Piac 71. Telefon 25—24. 1683

Mar lekötött erdélyi szezonulthez pénzes-társat keresek. Lehet úrnő is. Bővebb felvilágosítást Kézvő 32. faraktárban. 466

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak, Hunyadi u. 2. sz. alatt. 140 7. 19.

Elkülöztetés miatt háló, ebédlők, konyhaberendezés, tornyos tűzhely, függő lámpa, kombinált szekrény eladó. Kossuth 49. Kereszt-épület. 506 5. 23.

Asztalosnál keményfa hálószobák nagy választékban, vásárlás nélkül is megtekinthetők. Hatvan 39. 1122 5. 31.

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindentféle lakberendezési tárgyat, részlete is, udvari bútorüzletben. Piac 71. 1540 6. 6

TÜZELŐ ANYAGOK

Elsőrendű salgótarjáni szenek: műszerfaj, karoncskeszi megrendelhetők. Száraz bükk és akácfa hasábosan, aprítva, barna szenek állandóan rakárón Patainé telepen, Agárdi 6. C. v. Emerich Tibor. 553 5. 23.

AUTO MOTOR KEREKPAR

Eladó A J S. 750 köbcentiméteres 5.5 HP-s öbblőbenis motorkerékpar Cím a kiadóban. 1747 vv.

Strapabíró oldalkocsis motorkerékpar eladó. Cím a kiadóban 865 vv

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Kiadó belterületen igényesnek megfelelő uccai egyszobás évi ötszázért, háromszobás évi egyezerért, félévre előre fizetendő. „Összkomfort” teljes címre válaszolok. 1657

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kiadó két szoba összes mellékhelyiségekkel. — Cím a kiadóban. 1686

Két parkettes udvari szoba bútorozva, vagy anélkül kiadó. Miklósi 4. 1676

KIADÓ LAKÁS háromszobás

Eladó Szarazi Ferenc ucca 8. és 10. számú ház, az utóbbi esetleg kiadó. Értekezni Héltvezér 87. 1669

3 szobás, fűrdőszobás lakás egyedülálló udvarban üzlet céljára is kiadó június 1-re. Értekezni Batthyány 4. Kaplapözelet. 1680

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó azonnal a Ferenc József út 22—24. sz. a. 1941 május hó elsejére 1. emeleti 5 szobás, hallos, teljes komfortos lakás központi fűtéssel. Értekezni a lakásra Debreceni Első Takarékpénztárban. 7+

BUTOROZOTT SZOBA

Keresztyn úri családnál különbejártú bútorozott szoba fűrdőszobával használatban azonnal kiadó. Ugyanott ágy, éjjeli szekrény eladó. Baltazár Dezső 14. 1633

ELVESZETT

Hungária moziban maradt egy női relikvium, a megtaláló a pénzt megtarthatja, a relikvium vigye a kiadóba. 663

INGÓSÁG ELADÁS

Fu- és bronzcsillárok eredeti régi és stíl bútorok, ülőgarnitúrák és vitrinek stb. legolcsóbban beszerezhetők. — Ingóságkövetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Ebédlőszőnyeg, teljesen új, 3x3 $\frac{1}{2}$ méter nagyságban eladó. Rothermere 35. 455

Egy féregmentes, tiszta dupla ágy, egy sifon, egy nagy szekrény, kályhavédő, éjjeli szekrény, szoba és konyhasztal, 4 drb szék, egy fogas eladó. Késes 11. Uccai lakás. 1602

Sezlon, matracok olcsón eladók. Csapó 52. Második lakás. 1682

Egy sötét, egy szürke új kosztüm eladó. Póroszlav 35. 1681

Cserkészgallér, türruha 13 évesnek eladó. Vörösmarty 19. 1675

Világvasárok sok látnivalót nyújtanak. Kölcsonsegélyező befejezéses könyve a legszebb látványosság.

GAZD. TERMÉNYEK

Fügefű, többéves, szép, gyökeres, koronás példányokban, már az idén terem, díszbokornak is szép, kapható Hatvan ucca 24. 1860

ELADÓ HÁZ

Eladó ház több kétszobás lakással, üzlethelyiségekkel öt uccára néző téren. Ajtó 26. 1591

Hajdúdorogon modern sütőüzemmel forgalmaz helyen jókarban levő családi ház sürgősen minden elfogadható eladó. Érdeklődni dr. Rozner ügyvédnél, Ferenc József 75. 1291

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Külsővásiútról 15. sz. 826,60 négyyszögöl terület két lakással, nagy raktárakkal eladó Cím a kiadóban. 6+

Lakberelkötéssel, nem sok pénzzel most megvásárolható a Bőszőri ményi út 88. számú üzletes ház. Ára 5000 P. Tulajdonos címe a kiadóban. 14+

Eladó ház Bozzai-telep, Szép u. 11/b 2 szoba, konyha, előszoba, éles kamara, új mellékhelyiségek. Értekezni a helyszínen. 1681

ELADÓ HÁZHELY

Hajdúszoboszlón a fürdő közelében telkek eladók. Cím a kiadóban. 1030

Komlóssy út 45. es a Dóczy József uccára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtekinthető a kiadóban. 5+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban 4+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházi uccából nyíló Dobsina uccából 268 négyyszögölös villatelek négyyszögölként 15 pengő árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonös Segélyező Egylet bankpénztára. Kossuth ucca 8. szám alatt. 140+

Olcsó házhelyek a Póroszlav úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működőházhoz. Fürdő 2. 1240

ELAJÓ ALLAT

Halálozás miatt 60 családnál még sürgősen eladó özv. Fekete Zoltán-nénál, Egyek. 1625

Szerkesztésért felelős: **PALFI JOZSEF**
Kiadásért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadja és nyomja a **MUSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKAZDÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG**
Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁSI nyér férfi

Fodrászsegéd felvételik. Balogh, Nyugati 14. 1689

Tanulót fizetéssel jó családból felvesz Baranyai kárpitosmester, Rákosi Jenő 3. 1667

Egy fiatal fodrászsegéd felvételik. Szent Anna 14. 1685

ALKALMAZÁST nyér nő

Egy perfekt hölgyfodrásziskaszonyt azonnal felveszek állandó munkára. Cím a kiadóban. 1523

Hölgyfodrász kisaszonyt, 15 pengő heti és ebédkoszt, állandó munkára felveszek. — Nyomató 2. 1687

HÁZTARTÁSI ALKALMAZÓT

Szépén, mosni, vasalni tudó bejárót keresek. Varga 15. Pannál. 1677

Bejárót jó bizonyítvánnyal keresek. — Jelenkezés csak 7—9-ig Eötvös 49. 1679

Gyermektelen házaspár délelőtti órákra keres mindenes bejárót. — Magoss György 11. 3. ajtó. 1670

AJANLAT

Zománcozott asztali tűzhelyek javítását, kicélt kályhák samottozását szakszerűen vállalom. Levenszki lakatos, Csapó 87. 537 5. 31

Új és használt varrógépek, kerékpárok, alkatrészek. — javítások jótállással, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 1610 5. 10

Varrógépet, kerékpárt felújít, átszíroz, zománcoz, tökéletesen javít, alkatrészeket rakárón tart, olcsón behelyez Nagy István műszerész, Széchenyi ucca 6. sz. 1633 5. 12.

Póloskirtást csiangázal, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kézvő ucca 5. szám. 55 7. 16

Használt bútorj veszek, átalakítok, javítok, átfényezést, purolást vállalok. Pesti 53. 1586

Aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. szám. 139 5. 22.

Villanykörtécsere 20 fillér, rekannier, táskagramofon, rádió, dísz tárgyak, karórák. Vagyongmentő, Hunyadi u. 22. 597 5. 26.

Ciánóztasson Csala cíánózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9. Telefon 14—27. 1927 6. 20

Légtelmi vízterítő forgó, cseres, boros, ecetes hordókat felelősséggel készít Varga, Hatvan 68. 1623 5. 10